

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Gəncədə
11 sinif
şagirdi
bıçaqla
qətlə
yetirildi
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 14 fevral 2018-ci il Çərşənbə № 35 (6924) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

"Korrupsiyanın kökünü kəsəcəyik"
Vergilər naziri Mikayıl Cəbbarov sahibkarlarla görüşündə mühüm açıqlamalar verdi; **nazir:** "Nə qədər ki, gec deyil bu işi dayandırın"
yazısı səh.6-da

ABS Azərbaycandakı ən böyük təşkilatının maliyyəsini kəsir
yazısı səh.6-da

Prezidentliyə iddialıların sayı artır - 11 oldular
yazısı səh.13-də

Qərb Saakaşvilini yarıyolda qoydu
yazısı səh.7-də

Prezidentin İrəvan hədəfinin arxasındakı mesajlar...
yazısı səh.13-də

Ölkədə quraqlıq və içməli su qıtlığı gözlənilir
yazısı səh.12-də

Şəhid qızının ölümünə görə işdən çıxarılan müstəntiq danışdı
yazısı səh.3-də

Bayılda sürüşmə ən təhlükəli həddə
yazısı səh.10-da

AzTV sədrini öldürmək istəyənlərin işi məhkəmədə
yazısı səh.2-də

Ermənistan düşdüyü siyasi-iqtisadi bataqlıdan çıxış yolu axtarışında
yazısı səh.11-də

"Quş qripi" ilə bağlı rəsmi xəbərdarlıq olundu
yazısı səh.12-də

Jurnalistika niyə vaxtsız ölümlərə səbəb olur...
yazısı səh.15-də

Dövlətdən dini mühitlə bağlı vacib addım

İLƏHİYYAT İNSTİTUTUNUN YARADILMASININ

PƏRDƏARXASI - XARİCİ FAKTOR

Kənar dövlətlərin din pərdəsi altında Azərbaycana müdaxiləsi hakimiyyəti hərəkətə keçirdi; İran və Səudiyyənin "dindar ixracı"nı önlemek üçün yeni təsisat yaradılır; proses Şeyximizin səlahiyyətlərini bir qədər də azaldır

musavat.com
Toğrul İsmayıl

yazısı səh.5-də

İrəvanın İrəvan səfiri erməniləri pərt elədi - "Qarabağ münaqişəsi bitməyincə..."

Tehrandan İrəvana imtina kimi şərt; diplomatdan düşməne iynəli mesajlar; ortaq layihələr üçün böyük sərmayələri işğalçı ölkə heç vaxt tapa bilməyəcək, əgər... yazısı səh.7-də

Qabil Hüseyinli:
"Bu, müxalifətin
İndiyə qədər
buraxdığı ən
böyük səhvdir"
yazısı səh.5-də

Akif Çovdarov
həbsdən
qurtulmaq
yolları arayır
yazısı səh.3-də

Əflatun Amaşov:
"Əli Həsənovun
tənqid olunması
ədalətli deyil"
yazısı səh. 8 və 9-da

Fevralın 13-də Milli Məclisin növbəti plenar iclası spiker Oqtay Əsədovun sədrliyi ilə keçirildi. İlk olaraq Konstitusiyaya Məhkəməsi haqqında qanuna əlavə və dəyişikliklə əlaqədar Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli məlumat verdi.

Sözügedən layihədə Avropa Məhkəməsinə seçilmiş hakimin Konstitusiyaya Məhkəməsinə seçilmiş hakimin statusuna bərabər tutulmasını özündə ehtiva edən dəyişiklikdən söhbət gedir. Deputatlar yekdilliklə dəyişikliyə səs verdilər.

2005-ci ildən Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsinin sədri vəzifəsində çalışan Ramiz Rzayev yenidən Ali Məhkəmənin hakimi təyin edilməsi haqqında qanun layihəsi də Ə.Hüseynlinin təqdimatından sonra qəbul olundu. R.Rzayev çıxış edərək, prezidentə, parlamentə, Məhkəmə-Hüquq Şurasına təşəkkür etdi, etimadı doğruldacağını bildirdi.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Herbi Məhkəməsinin sədri Qasım Əliyevin Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimi təyin edilməsi barədə təklif də qəbul olundu.

Daha sonra ədliyyə nazirinin müavini Vilayət Zahirov bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın illik məruzəsini təqdim etdi. V.Zahirov bildirdi ki, bəzi bələdiyyələrin fəaliyyətində çox ciddi qanun pozuntuları da müəyyən olunub: "24 belə faktı hüquqi qiymət verilməsi üçün prokurorluğa və digər hüquq mühafizə orqanlarına göndərilib. Bu faktlarla bağlı Baş prokuror yanında Korruptsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində araşdırmalar aparılıb və 15 fakt üzrə cinayət işi başlanılıb. Qanun pozuntuları torpaq sahəsinin qanunsuz icarəyə verilməsi və icarə haqqının bələdiyyə büdcəsinə keçirilməməsi, təmir-abadlıq işləri ilə bağlı bələdiyyə vəsaitinin qanunsuz, başqa məqsədlər üçün xərclənməsi, ayrı-ayrı bələdiyyələrin sədri tərəfindən təbii vəsaitlərin qanunsuz silinməsi və digər məsələlərlə bağlı olub".

Deputat Elmira Axundova bildirdi ki, bölgələrdə bələdiyyəyə sədri təyin olunan şəxslər əksər vaxtı bu vəzifələri icra etməyə hazır olmur, ona görə də bələdiyyə sədrliyi təlimlərə cəlb edilməlidir. E.Axundova dedi ki, bələdiyyələrin problemlərinin başlıca səbəbi onların icra hakimiyyətlərindən asılı olmalarıdır.

Bu zaman sual üçün yazılan Regional məsələlər komitəsinin sədri Arif Rəhimzadə söz alaraq narazılığını bildirdi. O dedi ki, ədliyyə nazirinin müavini Vilayət Zahirovun bələdiyyələrlə bağlı məruzəsindən sonra ona söz verilməli

Milli Məclisdə yerli icra orqanları və bələdiyyələrə qarşı sərt ittiham

Deputat: "Bələdiyyələr yerli icra hakimiyyətləri ilə birlikdə cinayət sövdələşməsinə gedib sahibkarların marağına toxunur"; Milli Məclis "Ələt azad iqtisadi zonası haqqında" və "Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" qanun layihələrini ilk oxunuşda qəbul etdi

idi: "Çünki bu məruzə parlamentin Regional məsələlər komitəsinin müzakirə olunub, müzakirələrlə bağlı məlumat verməli idim. İstəmirsinizsə, ümumiyyətlə, heç danışmayım. Mənim çıxışım yoxdur, sadəcə, bunu demək istəyirdim".

Parlamentin sədri Oqtay Əsədov isə bildirdi ki, bu şəkildə irad bildirmək lazım deyil: "Siz komitə sədri kimi müzakirələrdə iştirak etmək istəyirsinizsə, bu barədə əvvəlcədən məlumat verməli idiniz. Nə vaxt istəyirsinizsə, deyərdiniz, çıxış edərdiniz".

Deputat Qüdrət Həsənzadə bildirdi ki, hər il müvafiq dövlət qurumu bələdiyyələrə bağlı keçirilən tədbirlər barədə hesabat verir, lakin onların ölkə həyatındakı rolunun artırılması istiqamətində hökumətdən qanun layihələri parlamentə daxil olmur. O bildirdi ki, ölkə prezidenti kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına dəstək verir, lakin bələdiyyələr onların fəaliyyətinə mane olur: "Bəzən sahibkar Bakı ətrafında mazutlu torpaq sahəsini icarəyə götürmək istəyir. Bütün sənədlər hazır olanda bələdiyyə sədri torpağın sonuncu auksion qiymətinə satılacağını deyir. Bələdiyyələr yerli icra hakimiyyətləri ilə birlikdə cinayət sövdələşməsinə gedib sahibkarların marağına toxunurlar. Yaxud bələdiyyə sədrliyi ərazidəki sahibkarlardan abadlıq üçün tikinti materialı götürür, lakin sonra o materialların pulu verilmir. Ədliyyə Nazirliyi bu qanunsuzluqların qarşısının alınmasında xüsusi rol oynamaqdadır. Çox za-

man icra hakimiyyətləri bu qanunsuzluqları bələdiyyələrin əli ilə gördürür".

Deputat Qənirə Paşayeva isə bildirdi ki, bələdiyyələrin fəaliyyəti ilə bağlı şikayətlərin sayının azalmaması təəssüf doğurur: "Vətəndaşların bələdiyyələrdən gözləntiləri çoxdur, ona görə də bu qurumlara müraciətlər çox edilir. Odur ki, vətəndaşların müraciətlərinə daha çevik baxılması mexanizmlərini müəyyən etmək lazımdır".

Deputat Çingiz Qənizadə isə dedi ki, məruzəni təqdim edən qurumda son illərdə aparılan işlər birdən-birə sıçrayışla özünü göstərməyə başlayıb: "Biz bir faktı nəzərə alsaq görərik ki, 2017-ci ildə inzibati nəzarət qaydasında Ədliyyə Nazirliyinə daxil olmuş 62618 bələdiyyə aktının baxılması, buna qiymət verilməsi bu orqanda nə qədər ağır iş yükünün olması deməkdir. Yeni bunlardan təxminən 60 mininə baxılıb və müsbət dəyərləndirilib. Amma yerdə qalan 740-ı ləğv edilib, 714-ü dəyişdirilib və bir neçəsi isə məhkəməyə göndərilib. 60 min ərizənin bir orqan tərəfindən yoxlanılması ciddi faktıdır".

Müzakirələrdən sonra illik hesabat səsvermə ilə təsdiqləndi.

"Ələt azad iqtisadi zonası haqqında" qanun layihəsi barədə isə vitse-spiker, parlamentin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Valeh Ələsgərov məlumat verdi.

Spiker Oqtay Əsədov deputatları konkret danışımağa, təkliflər verməyə çağırdı:

"Dünyada 3500 azad iqtisadi zona var, ancaq onun 150-si gəlirlə işləyir. Çünki ona normal şərait yaradılmır".

Müzakirələr zamanı çıxış edən deputat Qüdrət Həsənzadə bildirdi ki, "Biz komitə iclasında da qanun layihəsində əksini tapan və konstitusiyaya ziddiyyət təşkil edən məqamlara iradlarımızı bildirdik. Ancaq Valeh müəllim, siz yenə eyni qaydada, dəyişiklik aparmadan qanun layihəsini bizə təqdim edirsiniz". Deputat xatırladı ki, parlamentin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsində qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı sədr Valeh Ələsgərov onları "vətanpərvər" adlandırıb: "Özümü həqiqi vətənpərvər hesab edirəm. Buna görə də deməliyəm ki, bu qanunda konstitusiyamıza zidd maddələr yenə əks olunub. Az qala hər şey ölkə qanunlarından daha üstün hesab olunur. Bu məqamlar ikinci oxunuş üçün mütləq düzəldilməlidir. Azərbaycan vətəndaşlarının yerli məhkəmələrə, o cümlədən Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə müraciət etmək hüququ var. Bu qanunda isə belə bir imkan onlara yaradılmayıb".

V.Ələsgərov səslənən fikirlərə münasibət bildirərkən dedi ki, qanun layihəsi hazırlanarkən beynəlxalq təcrübəyə istinad olunub, ən yaxşı qanunun nümunəsi masa üzərinə qoyulub.

Bundan sonra qanun layihəsi ilk oxunuşda qəbul edildi.

"Bu yaxınlarda məlum oldu ki, Azərbaycan pasportu hörmətinə görə dünyada 70-ci yerdədir. Hər halda, dünyanın

200 ölkəsi arasında 70-ci olmaq elə də pis göstərici deyil".

Bu fikirləri isə deputat Qüdrət Həsənzadə söylədi. Deputatın sözlərinə görə, Azərbaycanın bu mövqedə qərarlaşmasının səbəbi var: "Bu hörmət onunla müəyyənleşir ki, Azərbaycan vətəndaşları neçə ölkəyə vizasız gedə bilərlər. Biz Avropa Birliyi ilə əməkdaşlığı genişləndirməli, Avropa ölkələrinə vizasız gediş-gəlişə imkan verən sənədin imzalanmasına nail olmalıyıq. Qonşu Gürcüstan artıq buna nail ola bildi. Bizim hökumətimiz çalışmalıdır ki, təkçə diplomatlar deyil, Azərbaycan

litasiyası istiqamətində addımlarla bağlıdır".

H.Rəcəbli qeyd etdi ki, hazırkı qanun 25 il bundan əvvəl qəbul olunub: "Biz 2008-ci ildə biz beynəlxalq konvensiyaya qoşulmuşuq və qanunvericiliyin beynəlxalq standartlara uyğun hazırlanması zəruri olub".

Deputat Fazil Mustafə Əlilinin artımının müşahidə olunmadığı barədə H.Rəcəblinin sözlərinə reaksiya verdi: "Halbuki nazirlik etiraf etdi ki, bürokratik maneələrlə əlillərin sayının artmasına imkan verilmir. Bizdə çox sayda əlillərin hüquqları tanınmırdı. Amma

vətəndaşları başqa ölkələrə vizasız gedib-gələ bilsin". Q.Həsənzadə qonşu ölkələrlə viza rejiminin aradan qaldırılmasını da təklif etdi: "İran və Türkiyə ilə də viza rejimi aradan qaldırılmalıdır".

Deputat Aqil Abbas "Qaz təchizatı haqqında" qanuna dəyişikliklərin müzakirəsində seçicilərinin xahişini çatdırdı: "Cənab sədr, Ağcabədidə yaşayan 10 min adamın şəxsən sizə qaz problemi ilə bağlı müraciəti var. Ağcabədidə 135 min əhali yaşayır, onun 125 mini qazla təmin olunub. Möhtərəm prezident deyib ki, ölkənin 95 faizi qazlaşdırılıb. Ağcabədidə bir Bayat kəndi var. Bu kənd Dədə Qorqudun, Rəşid Behbudovun, Nəvənin, digərlərinin kəndidir. Çox qərindədir, sağında, solunda, Ağdamın, Ağcabədinin bütün kəndlərində qaz var, amma Bayatda qaz yoxdur. Seçicilərim xahiş etdilər siz onlara köməyə edəsiniz, o kənd də qazlaşdırılsın".

Yekunda deputatlar "Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" qanun layihəsini müzakirə etdilər. Layihə barədə Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Hadı Rəcəbli məruzə etdi. Bildirdi ki, Azərbaycanda fiziki qüsurları olan insanların sayı 620 min nəfərdir: "Bu isə ölkə əhalisinin 6 faizə qədərini təşkil edir". Onun dediyinə görə, dünyada əlilliyi olan şəxslərin əhali sayı ilə müqayisədə nisbət 10-12 faiz civarındadır: "Son illər ölkəmizin əhalisinin sayı 1,5 milyon artsa da, bu kateqoriyalı insanların sayı artmayıb. Çünki əlilliyin reabi-

son iki ildə bu məsələ ilə bağlı maneələr aradan qalxdı". Deputat əlillərin hüquqlarının qorunması, rahatlığının təmin edilməsi üçün əlavə təkliflər də verdi. Həmçinin televiziya-ların fəaliyyətini də tənqid etdi. Bildirdi ki, dövlət büdcəsindən maliyyələşən AzTV və İTV-dəki verilişlərin yayımı zamanı əlillər nəzərə alınmır.

Deputat Tahir Rzayev rəyonlara əlillərin sayı ilə bağlı limit qoyulmasını düzgün saymadı.

Deputat Elşən Musayev isə əlillərə qarşı ədalətsizlik edən məmurların ən sərt şəkildə cəzalandırılmasını təklif etdi: "Adam var, yağının yarısı yoxdur. Deyir, məni hər 6 aydan bir çağırırlar komissiyaya. Onun ayağı təzədənmi çıxacaq? Yaxud başqa birisinin barmaqları yoxdur. Deyir, məni reabilitasiyaya göndərirlər ki, sənə əlillik düşmüş. Biz əsl əlillərin hüquqlarını qorumaq və onların iş problemi ilə məşğul olmalıyıq".

Deputat Qənirə Paşayeva dedi ki, əlillərə bağlı ən vacib məsələlərdən biri onların təhsil almasıdır: "Amma əlillər ümumi imtahan sistemi vasitəsilə imtahan verir və tələb olunan balı toplaya bilmir. Beləliklə, onlar pullu təhsil düşür, bu vəsaiti ödəməyə çətinlik çəkirlər. Əlillərin pulsuz təhsil almaq imkanını nəzərdən keçirərkən, çox yaxşı olardı". Q.Paşayeva əlillərin işlə təmin olunmasına da diqqət yetirməyə çağırdı.

Müzakirələrdən sonra layihə ilk oxunuşda qəbul edildi.

□ Elşad PAŞASOY, □ "Yeni Müsavat"

Dövlətdən dini mühitlə bağlı vacib addım

İlahiyyat İnstitutunun yaradılması haqqında ötən həftə imzalanmış sərəncam kullarında Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin səlahiyyətlərinin daha da azaldılması kimi iddialarla müşahidə olunmaqdadır.

Yada salaq ki, sərəncama əsasən, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinə (bundan sonra Dini Komitə yazacağıq - "YM") öz tabeliyində Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu yaratmaq, Təhsil Nazirliyinə Bakı Dövlət Universitetinin İlahiyyat fakültəsinin Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun strukturuna daxil edilməsini təmin etmək tapşırılıb.

Mövzuya diqqət anlamaq çətin deyil, çünki QMİ-nin nəzdində olan Bakı İslam Universiteti 1994-cü ildən rəsmən fəaliyyət göstərir. 2009-cu ildən Təhsil Nazirliyinin lisenziyası ilə universitetdə bakalavr səviyyəsində dinşünaslıq ixtisası, magistratura səviyyəsində isə dinlərin tarixi və İslamşünaslıq ixtisaslaşmaları üzrə kadr hazırlığı aparılır.

Hacı Sabir Həsənlinin rəhbərlik etdiyi universitetdə müəllim heyətinin əksəriyyəti BIU-nun öz məzunlarıdır. Şeyxin rəhbərlik etdiyi QMİ-nin səlahiyyətlərinin azaldılması ötən ilin oktyabrında Mənevə Deyərlərinin Təbliği Fondunun yaradılması ilə yenə gündəmə gəlmişdi. Dini Komitənin tabeliyində fəaliyyət göstərən fondun əsas məqsədi ölkədə mövcud dini konfessiyaları dəstəkləmək, mənevə dəyərlərinin qorunmasını və inkişafını, habelə bu sahədə dövlət dəstəyinin gücləndirilməsini təmin etməkdir.

Proseslərin gedişatı göstərir ki, QMİ Azərbaycanda dini fəaliyyətləri formal olaraq idarəçilikdən uzaqlaşdırılmış durumdadır. Əvvəl böyük məscidlərin idarə edilməsi, bütün məscidlərə axund və imamların təyin olunması, dini günlərin və mərasimlərin elan olunması kimi işlər QMİ-nin əlində idi. İndi isə QMİ məscidlərə təyinatı dövlət orqan-

İlahiyyat İnstitutunun yaradılmasının

pərdəarxası - xarici faktor

Kənar dövlətlərin din pərdəsi altında Azərbaycana müdaxiləsi hakimiyyəti hərəkətə keçirdi; İran və Səudiyyənin "dindar ixracı"nı önləmək üçün yeni təsisat yaradılır; proses Şeyximizin səlahiyyətlərini bir qədər də azaldır

ları ilə razılaşdırır, dini fəaliyyətlər, dərslilər, ibadət ocaqları və maarifçi fəaliyyətləri həyata keçirmək kimi görevlər DQDK və fond vasitəsilə həyata keçirilir.

Şeyxin "vurulması" iddialarla əlbəttə ki, yeni deyil və QMİ sədri bu kimi söz-söhbətlərlə razıla-

şır. Özü də bu mövzuda bir neçə dəfə üstüörtülü də olsa açıqlama verib və səlahiyyətlərinin Dini Komitə ilə bölüşdürülməsi durumundan şikayətçi olmadığına işarə edib.

Hakimiyyətin QMİ-yə münasibətinin dəyişməsinin əlbəttə ki,

mühüm səbəbləri var. Əsas səbəb dövlətin dini mühitə tam nəzarəti bir əldə cəmləşdirməsidir ki, QMİ-yə bu cür "müdaxilə" mümkün olmadı. Çünki QMİ də dini mühitə tam nəzarəti həyata keçirmək gücündə deyildi. Dövlətin dəstəklədiyi Dini Komitə isə

edilməsinin əsas səbəblərindən biri budur.

Azərbaycanda dini mühitə Səudiyyə Ərəbistanından da ciddi müdaxilələr var. Son illər radikal dini qrupların Bakı və bölgələrdə güclənməsi, təşkilatlanması prosesi gözərdi edilməməlidir.

çoxları hələ də unutmayıb - "YM".) Bu illər ərzində o, "din dövlətdən ayrındır" desə də, siyasətə qarşı, birmənalı olaraq, həm mərhum prezident Heydər Əliyevin, həm də prezident İlham Əliyevin siyasi kursunu dəstəkləyib. Şeyxin Azərbaycan hakimiyyəti yanında həmişə xüsusi çəkisi olub və məhz bu etimadın sayəsində özünü Qafqazın əbədi şeyxi də edə bilib. Səlahiyyətləri azaldılsa da, məhz hakimiyyətin birinci şəxsinin qoruması altında olan Şeyxin tam meydanından çıxarılması mümkün deyil iş kimi görünür.

Şeyxülislamın dövlət ərkənində səlahiyyətləri qalmaqdadır və ona xüsusi status tanınıb. Bundan başqa, Şeyxülislamın postsovet məkanında dini çevrələrdə kifayət qədər təsir imkanları var. Belə görünür ki, Şeyx də yaranmış durumun fərqi deyildir və səlahiyyətlərinin azaldılmasına müqavimət göstərmir. Təki ona toxunmasınlar...

□ "YM"

Müxalifətin ən böyük yanlışı-20 il əvvəlki boykot...

Qabil Hüseyinli: "Bu, müxalifətin indiyə qədər buraxdığı ən böyük səhvdir"

Ölkə müxalifətinin böyük kəsiminin aprelin 11-də keçiriləcək prezident seçkisi ilə bağlı boykot qərarı müzakirə edilir. Sosial şəbəkələr və mətbuatda bununla bağlı ən müxtəlif fikirlər var.

Daha çox müxalifətin bu qərarı tənqid olunur. Eyni zamanda keçmişə istinadlar da var. Belə səhv qərarların kökünün 20 il öncəyə getdiyi bildirilir. 1998-ci ilin prezident seçkisini də hazırkı müxalifət boykot etmişdi. Özü də o zaman demokratik düşərgə tarixinin ən güclü vaxtlarını yaşayırdı, hakimiyyətin bir addımlığına qədər yaxınlaşmışdı. Həmin vaxt mərhum prezident Əbülfəz Elçibəy Kələkidən təzə qayıtmış, prezidentliyə əsas iddiaçı idi. Lakin indiki müxalif liderlər arasındakı fikir ayrılığı, onların Elçibəyi vahid namizəd kimi qəbul etməmələri sonunda boykot qərarına səbəb olmuşdu. Təsədüfi deyil ki, o seçkidə həmin vaxt reputasiyası elə də müsbət olmayan AMİP lideri Etibar Məmmədov qatılmış və kifayət qədər ciddi səs toplaya bilmişdi.

Müxalifətin hər 10 ildən bir belə ciddi səhvlər buraxdığı da müzakirə edilir. Təsədüfi deyil ki, sonu 8 rəqəmi ilə bitən illərin

prezident seçkilərində müxalifətin böyük kəsimi iştirak etməyib, 1998, 2008 və bu il...

Sabiq dövlət müşaviri Qabil Hüseyinli müxalifətinin çöküşünün əslində 20 il öncə qəbul edilən məlum boykot qərarından sonra başladığını bildirdi: "1998-ci ildə mən Türkiyədə mühacirətdə idim. Amma prosesləri yaxından izləyirdim. Doğrudur, o vaxt müxalifətin kifayət qədər güclü vaxtı idi, proseslərə kifayət qədər təsir edə bilirdi. O zaman müxalifətə inam da kifayət qədər yüksək idi. Lakin qəbul edilən yanlış qərar müxalifətin bu gücünü getdikcə əlindən aldı. Bu düşərgənin ən böyük səhvi inteqrasiya prosesinə uzun müddət getməkdə tərəddüd etməsi oldu. Həmin dövrdə öndə olan güclü siyasi qüvvələr bir mərkəz ətrafında birləşə bilmədilər. Eyni zamanda vahid namizəd də müəyyənləşdirə bilmədilər. 1998-ci ildə seçkini boykot etki, sonu 8 rəqəmi ilə bitən illərin

də başa düşmək mümkün deyil. Bu qərar müxalifətin cəmiyyətdə oynaya biləcəyi avanqard roluna ciddi kölgə saldı. İnsanların böyük bir qismi müxalifətə olan inamını getdikcə itirməyə başladı. Siyasi mübarizə üçün o illər ən əlverişli illər idi. Doğrudur, qarşı tərəfdə Heydər Əliyev kimi güclü rəqib var idi. O zaman hakimiyyət də kifayət qədər güclü idi, xalq arasında populyardır. Ona qalib gəlməyin yeganə yolu müxalifətin seçkilərə vahid namizədlə get-

məsi olardı. Amma bu düşərgə bu şans əldən buraxdı. Həmin dövrdə Əbülfəz Elçibəyin Kələkidən Bakıya gəlib aktiv siyasətə başlaması siyasi proseslərə stimül verirdi. Düşünürəm ki, müxalifətin ən yaralı yeri olan liderlər arasındakı çekişmələrin, anlaşılmazlıqların bünövrəsi məhz o zaman qoyuldu. Elçibəy öz xarizması, ağısaqqallıq nümunəsi ilə cəmiyyətdə populyar olsa da, onun təkrar prezidentlik kursusuna iddia etməsi həmin dövrdə SİDSUH və di-

gər bu kimi müxalif birləşmələrin daxilində liderlər arasında yaranan narazılıqda az rol oynamadı. Elçibəy hamıdan ona güzəştə getməsinə və onun vahid namizədliyini müdafiə etməsinə istəyə də, bu heç də çoxları tərəfindən müdafiə edilmirdi. Belə olan təqdirdə SİDSUH daxilində Müsavat başda olmaqla, digər qurumlar boykot qərarını ortaya atdılar. Uzun müzakirələrdən sonra müxalif qurumların böyük əksəriyyəti bu qərarı müdafiə etdilər. Beləliklə, müxalifət ən güclü vaxtında vahid namizəd müəyyən edə və seçkidə iştirak edə bilmədi. 1998-ci il seçkisinin verə biləcəyi müsbət nəticələrdən müxalifət özü-özünü məhrum etdi. Siyasilərin sağlam olmayan ambisiyalarından qaynaqlanan boykot qərarı sonradan bu düşərgənin içərisində xoş olmayan meyllərin yaranıb inkişaf etməsinə və daim müxalifəti sil-kələməsinə zəmin yaratdı. 1998 qərarı müxalifətin xalqa olan müəyyən əlaqələrinin aradan qalxmasına və xalqın bu düşərgəyə olan etimadının sıradan çıxmasına səbəb oldu.

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

ABŞ-ın Azərbaycandakı ən böyük təşkilatında maliyyə müəmması

ABŞ səfiri USAID-in Azərbaycana maliyyə yardımını azaltması haqda dəqiq fikir bildirmir, amma...

ABŞ-ın Azərbaycandakı səfiri Robert Sekuta ABŞ-ın Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin (USAID) 2018-ci ildə Azərbaycana maliyyə yardımını azaltması ilə bağlı məsələyə münasibət bildirib.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

"Report"un xəbərinə görə, Kürdəmir rayonuna səfər edən səfir jurnalistlərə bildirib ki, yardımın dəqiq məbləği hələlik müəyyən edilməyib: "ABŞ qanunvericiliyinə görə, xarici yardımları hakimiyyətin iki qolu - icraedici və qanunverici hakimiyyət müəyyən edir. Yekun məbləğin təsdiq olunmasında hakimiyyətin hər iki qolu iştirak edir. Yardımın məbləği hələlik müəyyən olunmayıb. Konqresdə yardımın məbləğinin müəyyən edilməsi ilə bağlı müzakirələr davam edir. Əsas bir məsələni diqqətinizə çatdırım ki, ABŞ 1992-ci ildən Azərbaycana yardım edir. Məcburi köçkünlərə və müharibədən əziyyət çəkənlərə 100 000 000, Azərbaycan dövlətinin inkişafına isə 1.3 milyard dollardan çox yardım göstərib".

Yada salaq ki, ABŞ prezidenti Donald Tramp Dövlət Departamentinin xətti ilə bir sıra inkişaf etməkdə olan ölkələrə maliyyə yardımını azaltmaq və ya tamamilə ləğv etmək barədə seçkiqabağı vəd vermişdi. Ötən ilin mayında isə ABŞ Dövlət Departamentinin 15 səhifəlik büdcə sənədinə artıq bu barədə xüsusi bənd salınmışdı. Sənəd layihəsinə görə, Azərbaycan, Qazaxıstan, Türkmənistan, Belarus kimi ölkələrə Dövlət Departamenti xətti ilə maliyyə yardımı ləğv ediləcək.

Sənəddə bu kimi layihələrin əsas icraçısı olan ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin(USAID) büdcəsinin 12 milyard dollar (31 faiz) kəsilməsi nəzərdə tutulub.

O vaxt Rusiya mediası Amerika diplomatik dairələrinə istinadən xəbər vermişdi ki, USAID Azərbaycanda fəaliyyətini dayandırır. O cümlədən Belarus, Tacikistan və Qırğızıstanda da təşkilatın bağlanacağı gözlənilir.

Qeyd edək ki, USAID-ə bəzi ölkələrdə münasibət heç də birmənalı deyil. Rusiya 1992-ci ildən fəaliyyət göstərən təşkilatın fəaliyyətini 2012-ci ilin sentyabrında dayandırıb. Rusiya XİN bəyan edib ki, USAID-in bu ölkədə fəaliyyəti təşkilatın məramına uyğun olmayıb, ayrılan qrantlar "siyasi fəaliyyətə" yönləndirilib. Azərbaycanda da zaman-zaman xüsusilə seçkilər ərəfəsində daha çox hakimiyyətə yaxın mediada USAID-in ayırdığı qrantların müxalifətlərə yönləndirildiyi, hətta "inqilablar" hazırladığı barədə iddialar səslənib.

ABŞ-ın Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi (USAID) - ABŞ hökumətinin xarici yardım üzrə agentliyidir. 1961-ci ilin 3 noyabrında prezident Con Kennedi USAID-in təsis haqqında sənəd imzalayıb.

Agentlik uzunmüddətli iqtisadi inkişafa nail olmaq istiqamətində fəaliyyətləri dəstəkləyir və dünyanın müxtəlif regionlarında yardım proqramları həyata keçirir. USAID tərəfindən həyata keçirilən proqramlar kənd təsərrüfatı və ticarət, qlobal səhiyyə, demokratiya və humanitar sahələrin inkişafına kömək etmək məqsədi daşıyır.

□ "YM"

Fevralın 13-də Vergilər Nazirliyi Bakıda "Vergilər, şəffaflıq, inkişaf" mövzusunda sahibkarların, deputatların və digərlərinin iştirakı ilə konfrans keçirib. Konfrans Mikayıl Cabbarovun nazir təyin edilməsindən və Vergilər Nazirliyində aparılmış kütləvi kadr dəyişikliklərindən sonra yeni vergi siyasətinin müəyyənləşdirilməsi, vergiyığıma sahəsində şəffaflığın artırılması yolları barədə müzakirələr aparmaq məqsədi daşıyıb. ("APA-Economics")

Vergilər naziri çıxışı zamanı bildirib ki, həyata keçirilməsinə başlanmış islahatlar şəffaf vergi sisteminin qurulmasına, cəlbədi vergi mühitinin formalaşdırılmasına, inzibatiçiliyin keyfiyyətə yüksək səviyyəyə qaldırılmasına xidmət edəcək: "Vergilər Nazirliyi öz işini elə qurmalıdır ki, ölkədəki iqtisadi artımı təmin edə bilsin. Vergi yığımları ölkə iqtisadiyyatının vəziyyətindən birbaşa asılıdır. Yəni ölkə iqtisadiyyatı nə qədər güclüdirsə, o qədər də Vergilər Nazirliyi üçün fiskal funksiyaların yerinə yetirilməsi asanlaşır. Və yaxud əksinə, iqtisadi böhran, durğunluq şəraitində Vergilər Nazirliyinin dövlət büdcəsinə daxilolmalarının təmin edilməsi imkanları xeyli mürəkkəbləşir. Bu səbəbdən bu sahəyə birbaşa cavabdeh olan digər dövlət qurumları ilə birlikdə işləyərək Vergilər Nazirliyinin əli iqtisadiyyatın nəbzində olacaq".

Nazir bildirib ki, vergi yoxlamalarının keyfiyyəti artmalıdır: "Vergi yoxlamalarının sayını azaltmalıyıq və azaldacağıq, biznes yoxlamaları azaldılacaq. Yoxlamalar və sanksiyaların tətbiqi məqsəd deyil. Lakin qanunu pozana qarşı sanksiyaların tətbiq olunması birmənalıdır. Qanun hamı üçün birdir. Kiçik və böyük şirkət olmasından asılı olmayaraq hər kəs vergi qanunlarına əməl etməlidir".

O, Vergilər Nazirliyinin fəaliyyətində mənfi məqamların olduğunu dilə gətirib: "Mənfi səhifələrə gəldikdə, bir çox vergi ödəyiciləri öz təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin hesablanmasının gəlir və xərclər üzərində aparılması ilə deyil, bəzi hallarda ən asan üsulla - dövrüyyənin hesablanmasına sövq edilməsi, bunun nəticəsində audit institutunun əhəmiyyətli dərəcədə itirilməsi, plan və proqnozun yerinə yetirilməsi naminə vergi ödəyicilərinin ödənilməli olan vergi məbləğindən artıq ödəmələrin tələb edilməsi, bu ödəmələrin həcmnin ilbəil artması, neft və qeyri-neft sektorlarında vergi yükünün qeyri-mütənasib paylanması özəl biznesə qarşı bugünkü tələblərə cavab verməyən metodların olduğunu göstərir və işgüzar aktivliyin rəsmi sahədən qeyri-rəsmi sahəyə keçidi ilə nəticələnir. Belə təcrübənin yolverilməzliyi xüsusən kiçik və orta sahibkarlıq sahəsində özünü büruzə verir".

M.Cabbarov qeyd edib ki, vergi sistemində kadrların yenidən komplektləşdirilməsinə başlanılıb.

"Vergi orqanlarında korrupsiyanın tam kökünü kəsilməsi

"Korrupsiyanın kökünü

kəsəcəyik, heç kimə

güzəşt edilməyəcək"

Vergilər naziri Mikayıl Cabbarov: "Nə qədər ki, gec deyil, bu işi dayandırın"

üçün bütün resursları səfərbər edəcəyik. Öz sıralarımızın təmizlənməsinə artıq başlanılıb, bu proses davam edəcək, aşkar olunan bütün hallarla bağlı qəti tədbirlər görülməlidir, bu mənada heç kəsə güzəşt edilməyəcək. Himayədarlıq faktları xüsusi nəzarətə götürülməlidir, buna hələ də yol verənlər bilməlidir ki, vergi ödəyicilərinin məsuliyyətə cəlb edilməsi müddətinin keçməsi vergi işçilərinin cinayət hərəkətlərinə şamil edilmir", deyən nazir vurğulayıb.

Nazir əlavə edib ki, vergi orqanlarının səlahiyyət və məsuliyyət dairəsi yenidən müəyyənləşdiriləcək: "Əsaslandırılmamış maliyyə sanksiyalarına yol verməmək üçün bütün mübahisəli hallar mütləq qaydada vergi ödəyicisinin iştirakı ilə araşdırılacaq. Apelyasiya Şurasının fəaliyyəti aktivləşdiriləcək, vergi administrasiyası açıq və şəffaf çalışacaq".

Nazir çıxışında əhaliyə mürciət də edib:

"Marketlərdə kassa qəbzinin tələb edilməsi ayıb hesab edilməməlidir. Yəqin ki, evini-

zində altın olan dükanın satıcısı qonşunuzdur. Ondan aldığınız çörəyə görə "çək" istəsəz, onun xətrinə dəyə bilərsiniz. Amma fikirləşsəz ki, vergi nəyə xərclənir, onda tələb edərsiz. Vergi torpaqların qorunmasına, məktəblərin tikilməsinə, hər iki valideynlərini itirən gənclərin təhsilinə xərclənir. Belə bir məsələ var: nəyisə dəyişmək istəyirsənsə, ilk növbədə özündən başla. Biz də ilk olaraq vergi orqanlarındakı problemlərin həllinə, şəffaf vergi sisteminin təkmilləşdirilməsinə davam edəcəyik.

Peşəkar mühasiblər barədə ayrıca danışmaq istəyirəm. Bulanıq su o şəxslərə lazımdır ki, qanunsuz yolla pul qazandıqca vergi ödəyir. Vergi hesabı dolmayan mühasib səhv edə bilər, amma saxta məlumat daxil edən mühasib bilməlidir ki, illər keçsə də, o işlərə görə məsul şəxs odur. Nə qədər ki, gec deyil, bu işi dayandırın. Yoxsa biz bu işi dayandırmaq üçün fəaliyyətə başlayacağıq".

Konfransda çıxış edən deputat Ziyad Səmədzadə deyib ki, o, dünyada iki şeyə çarə ol-

madığına bir daha əmin olub: vergiyə və ölümə.

Deputatın sözlərinə görə, son 15 ildə büdcə proqnozlarının yerinə yetirilməməsi faktı yoxdur: "Vergi yükünü yox, vergi ödəyicilərinin sayını artırmaq lazımdır. Azərbaycanda əhalinin 35-36%-i kənd təsərrüfatı sahəsində çalışır. Bu da bu sahəni vergidən azad etmişdir. Onların vergiyə cəlb edilməsi sahəsində müəyyən addımlar atmalıyıq".

Deputat Vahid Əhmədov isə bildirib ki, yeni vergilər nazirinin qarşısında çox böyük vəzifələr durur. O, yeni Vergi Məcəlləsinin qəbul edilməsinə çağırıb. Vahid Əhmədov xatırladı ki, yoxlamalar prezident tərəfindən dayandırılırsa da, Vergilər Nazirliyinə yoxlama icazəsi verilib. Və yoxlama zamanı elə etmək lazımdır ki sahibkarların nüfuzuna xələl gətirilməsin.

Deputat bildirib ki, hər il Dövlət Neft Fonduna transferləri nəzərə almasaq, Vergilər Nazirliyi xətti ilə büdcəyə 6,5-7 milyard manat həcmində vəsait daxil olur. "Bu vəsait kifayət qədər böyükdür və bu vəsaitin yığılmasında çətinlik yaranır. Təklif edirəm ki, iqtisadiyyat və Vergilər Nazirliyi proqnozlar verəndə bunu razılaşdırın ki, proqnozlar həqiqətə uyğun olsun. Proqnoz məsələsində ciddi olunlar. Hesab edirəm ki, Vergilər Nazirliyi bu kimi yükün altına tək girməməlidir. Götürüb Vergilər Nazirliyinin adına 7 milyard yazmaq deyil ki, mən burda hər şeyi açıqlamaq istəmirəm" - deyən deputat bildirib.

□ "Yeni Müsavat"ın Xəbər Xidməti

"Biz Ermənistan Respublikasına sərfəli qiymətə qaz sata bilirik. Bu məsələ müzakirə edilir və mən ümid edirəm ki, biz bu yöndə irəliləyişi görə biləcəyik". "Yeni Məsavat" novostink.ru erməni saytına istinadən xəbər verir ki, bu sözləri İran İslam Respublikasının Ermənistandakı səfiri Seyid Kazem Sacadi dünən İrəvanda bəyan edib. Onun sözlərinə görə, əgər Ermənistan energetika sferasında daha aktiv olsa, buna adekvat addımlar atılacaq ki, bu da "qonşu ölkədə yeni iş yerlərinin açılmasına gətirəcək".

Diplomat daha sonra tərəflər arasında ortaq nəqliyyat layihəsinin mümkünlüyü haqda danışdı. "İran tərəfi onu Ermənistanla birləşdirən dəmir yolunun açılışına hazırdır. Ancaq bir şərtimiz var". Səfir ardınca şərtin nədən ibarət olduğunu belə açıqlayıb: "İran-Ermənistan münasibətləri çox yaxşıdır. Əgər İrəvan investor tapsa, biz dəmir yolunu işə sala bilirik. Sadəcə, bu sahəyə birgə sərmayələr qoyulmalıdır. İlk addımı siz atın, növbətini biz atırıq".

Əvvəla, təbii qazla bağlı: o, nə sərfəli qiymətdir ki, hansı məsələ ətrafında müzakirə getdiyini bildirir, - bu haqda diplomat heç deməyib. Məsələ ondadır ki, İran 2013-cü ildən İrəvana "sərfəli qiymət" təklif edir, Ermənistan isə bu müddətdə "Qazprom"la yeni müqavilə bağlamağa üstünlük verib. Əlbəttə ki, ermənilər daha ucuz qazı İrandan almaq istəyirdilər, di gəl, Rusiya amili maneədir.

Dəmir yoluna gəlinə, əslində İran öz səfirinin dili ilə,

İrəvanın İrəvan səfiri erməniləri pərt elədi - "Qarabağ münəqqişəsi bitməyincə..."

Tehrandan İrəvana imtina kimi şərt; diplomatdan düşməyə iynəli mesajlar; ortaq layihələr üçün böyük sərmayələri işğalçı ölkə heç vaxt tapa bilməyəcək, əgər...; yerli siyasilər səfiri haqlı çıxardı: "Ermənistan sanki bölgədə yoxdur"

diplomatik tərzdə Ermənistanı öz başından edib. Çünki İrəvan şübhəsiz ki, Tehranın investor tapmaqla bağlı tam məntəqli tələbini yerinə yetirmək iqtidarında deyil. Tapsaydı, bunu illər öncə edər, birgə layihə işə düşərdi. Dövlətlərarası infrastrukturunu sırf öz pulu hesabına inşa etmək isə ümumiyyətlə, işğalçı ölkənin imkanları xaricindədir. Səbəb məlum: həlli uzandıran Dağlıq Qarabağ ixtilafı,

sərhədlərin bağlı olması, blokada rejimi, müharibə şəraiti. Belə rejimdə Ermənistan xarici sərmayə üçün olduqca qeyri-cəlbədidir təbii ki. Bunu Ermənistanın özündə də açıq şəkildə etiraf edirlər.

"Sanki biz bölgədə yoxuq. Ermənistan de-yure Qafqazdadır. Ancaq o, buradan keçən heç bir layihədə yoxdur. Biz iqtisadi anlamda dalanda-

yıq, bu səbəbdən heç kəs Ermənistan pul qoymur. Əgər əvvəllər ildə 3-4 milyard dollar investisiya alırdıqsa, ötən il bu rəqəm cəmi 120 milyon dollar olub. Bu, heç nədir. Situasiyanı həm də korrupsiya daha da qəlizləşdirir. Bu vəziyyətdə heç bir normal adam öz pulunu Ermənistan qoymağa risk eləməz".

"Yeni Məsavat"ın məlumatına görə, bu sözləri sabiq prezident Levon Ter-Petrosyanın rəhbəri olduğu müxalif "Ermənistan Milli Konqresi" partiyası sədrinin müavini Aram Manukyan "Vestnik Kavkaza" nəşrinə işğalçı ölkənin hazırkı durumunu şərh edərkən deyib.

Partiya yetkilisi yaranmış vəziyyəti haqlı olaraq həll olunmamış Dağlıq Qarabağ probleminə bağlayıb: "Bəli, bu belədir. Müharibə ölkəni heç cür inkişaf etməyə qoymur. Axi iqtisadi inkişafdan ötrü sükut, stabil daxili siyasi və xarici siyasi vəziyyət lazımdır. Bizdə isə konflikt ucubandan belə bir şey yoxdur. Yarım-müharibə, yarımsülh - pul yatırmaq üçün məqbul mühit deyil.

Ermənistan üçün ən böyük təhdid - həll olunmamış Dağlıq Qarabağ problemidir. Bu problemi həll etmək lazımdır. Keçən il, parlament seçkilərinə gedərkən də onun həllini biz öz siyasi proqramımızda 1 nömrəli məsələ kimi qoymuşduq. Yalnız bizim partiya konfliktin nizamlanmasına dair proqramla çıxış eləmişdi. Biz başa düşürük ki, müharibənin bitməsi Ermənistanın inkişafı və inteqrasiyası üçün yeganə yoldur".

"Səfirin bu bəyanatlarının əlbəttə ki, əlavə izaha ehtiyacı var. Ki, erməni ictimaiyyəti anlasın ki, yekun etibarilə Ermənistan-İran əlaqələrinin dərinləşməsinə konkret hansı əngəllər mövcuddur. Bu, Rusiya tərəfidir, yoxsa problem həqiqətən həm Arazın bu, həm də o tayı ilə bağlıdır?"

"Yeni Məsavat"ın məlumatına görə, bunu isə erməni siyasi şərhçi Aram Amatuni 1 in.əm nəşrindəki məqaləsində yazıb. Müəllifin qənaətinə görə, iranlı diplomatın açıqlaması iki realıq fonunda xüsusilə diqqətçəkəndir: "Bunlar daxili və xarici realıqlardır. Əvvəla, İran, deyəsən, qəlizləşən Suriya böhranı dağasında bil-mək istəyir ki, Ermənistan kimin yanındadır. İkinci isə bu bəyanat şübhəsiz ki, Ermənistan 2018-ci ilin aprelinde gözlənilən siyasi final açılış fonunda maraqlıdır (parlamentli üsul-idarəyə keçid, yeni baş nazir və prezidentin seçkiləri nəzərdə tutulur - red.). Tehran əlbəttə ki, bu məsələyə də laqəy deyil və hər şeydən göründüyü kimi, bu yöndə reaksiyanı yoxlamaq istəyir".

Əlbəttə ki, əsas səbəbi dağda-daşda axtarmağa ehtiyac yoxdur. İran səfiri aydın şəkildə rəsmi İrəvana, erməni toplumuna mesaj verib ki, konkret olaraq Qarabağ ixtilafı yoluna qoyulmayınca, Ermənistan müharibə və blokada vəziyyətindən çıxmayınca, onunla ortaq layihələr sırf arzu, yuxu olaraq qalacaq. Həm də Ermənistanın öz içindəki Rusiya amilinə görə...

□ **"Yeni Məsavat"ın analitik xidməti**

ABŞ Saakaşvilini yarıyolda qoydu-Mişanın taleyi necə olacaq?

Elxan Şahinoğlu: "Saakaşvili uzaqbaşı Qərbin məşhur universitetlərinin birində dərs deyə bilər"

Ötən ilin sentyabrından etibarən Ukraynanı daxildən qarşıduran Gürcüstanın sabiq prezidenti, Odessa vilayətinin sabiq qubernatoru Mixail Saakaşvili ilə bağlı rəsmi Kiyevin fevralın 12-də verdiyi qərar dünya gündəmini zəbt edib. Bu qərarla Mişa Polşaya readmissiya edilib.

Məlumat üçün bildirik ki, readmissiya hər hansı bir dövlətin ərazisində qanunsuz olan ecnəbinin öz mənşə ölkəsinə və ya tranzit ölkə kimi istifadə etdiyi ölkəyə qaytarılması deməkdir.

Ukrayna Sərhəd Xidməti Saakaşvilinin Ukraynadan göndərilməsi xəbərini təsdiqləyib. Daha sonra isə Saakaşvilinin Polşaya gəldiyi haqda xəbər verilib.

Saakaşvilinin vəkili Ruslan Çernolutski bildirib ki, Polşa siyasətçinin geri qaytarılmasına razılıq verməyib.

Saakaşvilinin özü isə ölkədən çıxarılmasını Ukrayna hakimiyyət orqanları tərəfindən "hədsiz zəiflik və hədsiz qorxaqlığın təzahürü" adlandırdı.

"Saxladıqdan sonra mən avtobusa, sonra aparıb vertolyota mindirdilər. Vertolyot, başa düşdüyüm qədər bir mü-

dət Kiyev üzərində dövr etdi. Borispolda eniş etdikdən sonra əllərimi kobud güc tətbiq etməklə burdular və təyyarəyə mindirdilər", Saakaşvili bildirib.

Mişa barədə bu qərardan sonra onun ətrafında gedən müzakirələr daha da artıb. Amerikanın onun vasitəsilə Ukraynada istədiklərini həyata keçirə bilmədiyinə görə onun arxasından qaçdığı bildirilir. Readmissiya qərarından sonra Birləşmiş Ştatlarda susqun mövqe sərgiləməsi bir sıra suallara yol açıb.

Qərb Universitetinin Təbiiqi Politologiya Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu Saakaşvili barəsində əvvəlcədən daha çox deportasiya qərarının gözlənildiyini bildirdi: "Saakaşvilinin deportasiyasını gözləyirdim. Çünki Ukrayna hakimiyyətinin Saakaşvilin Ukrayna vətəndaşlığından məhrum qe-

rarı var idi, üstəgəl də Odessanın keçmiş qubernatorunun pasportu da artıq qüvvədən düşmüşdü. Digər tərəfdən, Saakaşvili Ukraynada prezident Petro Poroşenkoya ciddi bəşşəngi yaradırdı, insanları mitinqlərə və küçə yürüşlərinə sürükləyirdi. Demək, Poroşenko nə yollasa Saakaşvilidən qurtulmalı idi. Sadəcə, Poroşenko iki qərar üzərində düşünürdü. Birinci qərara görə Poroşenko

Saakaşvilini Gürcüstana, ikinci qərara görə isə Avropaya deportasiya etməli idi. Saakaşvilini Gürcüstana deportasiya etməsəydilər, onu Tiflisin hava limanından birbaşa həbsxanaya yollayacaqdılar. Poroşenko bu variantda üstünlük verməkdən çəkirdi, çünki bu halda Avropa ilə münasibətlərdə müəyyən gərginlik yaşaya bilərdi. Poroşenko Avropa İttifaqının maliyyə dəstəyindən asılıdır. Ona

hazırdır. Ancaq bütün bunlar da bir yerə qədər. Ukrayna hakimiyyəti onu məcburi Polşaya deportasiya etdikdən sonra sərhədi elə qapadacaq ki, keçmiş səhvini təkrarlamasın və Gürcüstanın keçmiş prezidenti bir daha Ukraynaya ayaq basma bilməsin. Əlbəttə, Saakaşvili yenə cəhd edəcək, ancaq çətin olacaq. Gürcüstan və Ukrayna Saakaşvilinin üzünə xeyli müddət qapalı olacaq. Demək, Saakaşvilinin siyasi karyerası da yaxın illər üçün eniş dövrünü yaşayacaq. Gərək Gürcüstanda və Ukraynada onun tərəfdarları qələbə çalsın ki, o, ya Tiflisə, ya da Kiyevə qayıda bilsin. Bunun da perspektivi hələ ki qaranlıqdır. Qərbə və Polşaya siyasətçi Saakaşvili lazım deyil, uzaqbaşı Qərbin məşhur universitetlərinin birində dərs deyə bilər. Doğrusu, onsuz maraqsız olacaq. Ancaq Tiflis və Kiyevə belə "maraqlı" siyasətçi lazım deyil, heç Qərbə də lazımlı deyilməmiş, yoxsa əlləri aşırıbılar. Buna baxmayaraq, Saakaşviliyə görə Kiyevdə güclü dəstək aksiyalarının keçiriləcəyini də proqnozlaşdırırıram".

Politoloq sabiq qubernatorun Ukraynada nüfuzunun aşağı olmasından da söz açdı: "Etiraf etmək lazımdır ki, Saakaşvili nə qədər fəal olsa da, onun Ukraynadakı reytingi o qədər də yüksək deyildi. Bəli, o, güclü siyasətçidir, əsl mübarizdir, başı ilə divarı yarmağa

□ **Cavansir ABBASLI**

Müasir Romeo və Cülyetta'nın videosu

Samir SARI

Bildiyiniz kimi, bu gün fevralın 14-dür və müqəddəs Valentın günüdür.

Bu günün nə günü olduğunu da bilirsiniz, xatırlatmağa ehtiyac yoxdur. Azı 20 ildir ki, qədərbilən xalqımız bu günü başqa günlərdən daha isti şəkildə qeyd edir. Anlaşılandır, hərənin özünə görə sevgilisi var və bu günlərdə sevgiliyə təbrik etmək labüddür, vacibdir.

Kənd yerində bilmirəm, şəhər yerində 14 fevral günü həyat yoldaşlarını, nişanlılarını təbrik edənlər çox olur.

Bu günün sırf xristian dünyası üçün əlamətdar olduğunu qeyd etməyə də ehtiyac yoxdur. O tarixdə qalıb. Bəlkə də keşiş Valentinin gerçəkdən düz-əməlli biri olmayıb, öz dövrünün LGBT fəali olub, bilmirəm. Bu, əslində artıq maraqlı da deyil. Əsas odur ki, adam öz canı bahasına bəşəriyyətə, sevən cütlüklərə belə bir əziz gün, eləcə də biznes dünyasına misilsiz bazar bəxş edib.

Əsas məsələ hazırda budur. Bütün dinlər yığışb 14 fevralı haram buyursalar da, parfümerlər, çiçəkçilər, qızıl-zinət əşyaları istehsal edənlər, 14 fevral aksesuarı, suvenir qayıranlar da toplaşb onları qanundankənar elan edərlər.

Başqa sözlə, bu "Sevgililər günü" trendi o qədər inkişaf edib, yoğunlayıb ki, artıq ona nəinki İŞİD və bu tipli radikal terror təşkilatlarının heç Roma papasının da gücü çatmaz. Ona görə də hər il bu günlərdə başlayan "14 fevralın qeyd olunması dini baxımdan düzgün deyil"deyə qanımızı qaraltmayaq

Əksinə, 14 fevrala bağlı məzəli əhvalatları tirajlamaq lazımdır ki, qoy camaatın ürəyi açılsın.

Məndə o cür əhvalatlardan bir neçəsi var.

3-4 il öncədir, 14 fevral günü yolunu "Nərimanov" metro stansiyasının yanındakı parfüm dükanlarının birindən salmışam ki, həyat yoldaşıma hədiyyə alım. Dükana girdim ki, millət var. Heç demə, ölkə sevən cütlüklərlə doludur, heç elə bil başqa vaxt it-pişik kimi bir-birini qıran bunlar deyil.

Bir ətir markası seçdim, kassaya yaxınlaşdım. Növbə vardı. Səbrlə gözlədim. Amma fikir verdim ki, məndən öncəki 35-37 yaşlı cantaraq bir bəy, nəse çox ləngiyir. Adam 3 dəfə çox bahalı ətir seçmişdi, dükanda çalışan qızlardan xahiş edirdi ki, üçünü də ayrı-ayrı büksünlər. Satıcı qız xəfifcə qımışa-qımışa bükürdü. Durumun spesifikliyi mənə birdən çatdı. Ey dadi-bidad, 8 Mart deyil axı. Martın 8-i olsa deyərsən, o, bu ətirlərin birini anasına, birini bacısına, birini xanımına, lap birini də qızına alır. 14 fevral sevgililər günüdürsə, deməli, hədiyyə də bir dənə olmalıdır.

Belə anlaşırdı ki, əmoğlu dinc adam deyil. Onun hədiyyə aldığı sevgililərdən birini hipotetik olaraq öz nikahlı həyat yoldaşı olduğunu hesaba alsaq, bəs digər ikisi kim idi?

Xüləs, cantaraq kişi ətirləri bükürdü, hesabı ödədi, hədiyyə paketlərini götürdü, durumu seyr edən adamların maraqlı baxışlarının müşayiəti ilə dükandan çıxdı, cipinə oturub getdi.

Növbə mənə çatanda satıcı qız nəzakətlə soruşdu ki, müəllim, sizdə neçə hədiyyə olacaq. Belə çıxırdı ki, hədiyyələri cüt-cüt alanlar bundan əvvəl də olub. Ta heç nə demədim, seçdiyim hədiyyəni göstərdim və ehmalca ətrafa baxdım ki, görüm, tanış-biliş varmı, görərlər, adıma söz çıxar.

14 fevrala bağlı daha bir məzəli əhvalat isə uzaq qohumumun əsgərlikdə olan oğlunun həmin gün 25 ilin dulu olan nənesinə zəng vurub, "nənə, sevgililər günün mübarəkdir" deyər onu təbrik etməsidir. Dayısı telefonu alıb, "əə, kopolu, 8 Martı gözləyə bilməzdinmi, nə sevgililər günü" desə də, xeyri olmayıb, arvad deyib, al bu 30 manatı, göndər uşağa.

Budur, hazırda ölkədə yeni bir yasaq sevgi söhbəti gədir. Hadisə məktəbdə olub deyər millət müzakirə edir. Hadisədə bir R.C. inisialı keçir. Necə də simvolikdir. 4-5 yüz il öncənin R.C.-si də (Romeo və Cülyetta) elə bu yaşlarda aşiq olmamışdımı?

Ümumiyyətlə, o yaş elə yaşıdır ki, yeniyetmələr bir-birini sevecək. Videonu görənlər deyir ki, ortada heç bir zorlama, sui-istifadə halı yoxdur, uşaqlar çox mehribandırlar, sadəcə, vaxtıdan qabaq yetişiblər. Buna tibbdə akse-larasiya deyilir və bir qədər anormal hal olsa da, faciəvi durum deyil.

Şair əbəs yerə deməyib, dünya köhnə dünyadır, se-vənleri təzədir... Bir də belə şeyləri videoya çəkmək, nəse, təzə şeydir.

Bayılada sürüşmə zonasında aktivlik davam edir. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin ərazidə iş aparan mütəxəssisləri bildirirlər ki, orada 20-30 metrlik böyük yarıqlar yaranıb. Qeyd olunub ki, ərazidə topoqrafik işlər aparılır və sürüşmə yerinə mayak qoymaq, başqa işlər görmək mümkünsüzdür.

Əhalinin isə durumu dəyişməz olaraq qalıb. Hələ də sürüşmə zonasında yaşayan sakinlərə kirayə pulu, kompensasiya verilməyib. Onların bir qismi artıq 3 həftədir 163 sayılı məktəbdə gecələyirlər. Yerdə qalanları isə qohumlarının evlərinə sığınblar. Sakinlər söyləyirlər ki, bu cür yaşamaq onlar üçün çox çətinidir.

Sürüşmə sahəsində yaşayan **Zahid Aslanov** "Yeni Müsavat"a bildirib ki, artıq onun evi yaşanılası vəziyyətdə deyil: "Divarların hamısında çatlar var. Bu gün evimdəki bütün əşyaları çıxarıb, qohumumun mənzilinə yerləşdirmişəm. Digər qonşuların da hamısı evlərini boşaldıblar. Bizə icra hakimiyyətinin nümayəndələri vaxt qoyublar ki, evləri boşaltmalısınız. Deyirlər ki, buradan çıxın. Ancaq kirayə pulu vermirlər. Camaat da daha məhəlləyə gəlmir. Heç ərazidə mütəxəssislərə də rast gəlmədim".

Fevralın 10-da Bayılada sürüşmə hadisəsi baş verdikdən sonra əraziyə gələn Səbəyl rayon icra başçısı Eldar Əzizov sakinlərə növbəti dəfə söz vermişdi ki, onlara kirayə pulu verəcək. Lakin bu dəfə də icra başçısının vədi nəticəsiz qalıb. Hökumət hələ də Bayılada yaşayan sakinlərlə bağlı qərar verə bilmir. Ərazidə müəmmal vəziyyət davam edir.

Bayılada sürüşmənin nə zamanə qədər davam edəcəyi və başvermə səbəbləri ilə bağlı müxtəlif versiyalar irəli sürülür. Bəzi mütəxəssislər hesab edirlər ki, sürüşmə yay aylarında dayana bilər.

Vəziyyətlə bağlı "Yeni Müsavat"a 1971-1986-cı illərdə Bakı Baş Tikinti İdarəsinin rəisi və Bakı Şəhər Soveti sədrinin I müavini vəzifəsində işləmiş Əzim Məsimov danışıb. O bildirib ki, sürüşmənin səbəbi tapılmayana qədər proses davam edəcək. Ə. Məsimov eləcə də bir sıra faktlara toxunub: "Bəziləri deyirlər ki, Bayılada yeraltı çay axdığı üçün sürüşmə baş verir. Bu, Abşeron yarımadasında qeyri-mümkündür. Metronun "Nizami" stansiyasının istifadəyə verilməsinə çox az müddət qalmış stansiyanın içərisini çay kimi su basdı. O vaxt bildirdilər ki, bu subasmanın səbəbi "Qanlı göl"dür. Həmin su qayaların arası ilə süzülür, axırda haradansa yığılır. Nəticədə birdən-birə çay kimi axmağa başlayır. İndi Bayıl ərazisində də sürüşmənin konkret səbəbləri var. Birinci səbəb kimi "Alov qüllələri"ni görürəm. Belə ki həmin qüllələrin bünövrəsi çox dərinde yerləşir. Qüllələrin ətrafında da böyük qala kimi tikili var. Onun da dərinliyi azı 8-10 metrdir. Həmin tikintilər nəticəsində ərazidə olan qrunt sularının istiqaməti dəyişib, Bayıldakı sürüşmə tərəfə yönəlib. Bayıldakı sürüşmə hadisəsinin ikinci səbəbi isə Badamdar ərazisindəki tikinti-

Bayılada sürüşmə təhlükəli həddə

Hökumətin qərarı gecikir, sakinlər isə çətin durumdadırlar; ekspert "sürüşmənin gələcək təhlükəsi həddindən artıq böyük ola bilər" deyir

lə ola bilər. Sovet hökuməti dağılıqdan sonra Səbəyl Rayon İcra Hakimiyyəti həmin torpaqları ayrı-ayrı adamlara satmağa başladı. Nəticədə burada evlər tikildi. Bu fərdi evlərin kanalizasiya suları isə müxtəlif yerlərə axır. Kimisi həyətidə quyuz suya ora axır, kimisi kanalizasiyasını istismar müddəti başa çatmış neft quyularına bağlayıb və sairə. Bütün bu kimi illərlə yığılan sular haradansa çıxmalı idi. Hesab edirəm ki, bu sular da qayaların arası ilə məhz Bayıl yamacına axır. Hadisənin baş verməsinə səbəb kimi üçüncü bir faktor da var. Belə ki, Botanika bağının üstündə 2 su rezervuarı var. Onlar texniki su üçündür. Həmin rezervuarlardan biri su ilə dolu idi. Ola bilər ki, köhnə olduğu üçün rezervuardan su sızır. Bunu da yoxlamaq lazımdır. Əgər belədirsə, həmin suyun da istiqaməti məhz Bayılə tərəfidir. Şəhərdən Badamdara gedən yolun sağında da içməli su anbarları var. Həmin anbarlar da köhnədir. Yeni su axan yeri yox, onun 5 kilometr radiusunu axtarmaq, araşdırmaq lazımdır".

Ekspert bildirib ki, bundan öncə də baş verən sürüşmələrin səbəbləri su sızıntıları olub: "Bayıl yamacında Zorpark ətrafında da sürüşmə var idi. Səbəb isə Azərbaycan Televiziyasının həyətidə 3 minlik su anbarı olub. Həmin

nın şəhərə baxan şimal hissəsində əvvəllər şam ağacları əkilmişdi. Hacıbala Abutalıbov həmin ağacların çıxartdırdı, yerində binalar tikildi. Növbəti sürüşmə orada baş verəcək. Bütün bu hadisələrin də hamısının səbəbkarları vəzifədədirlər. Yamacda tikilən evlərin hamısı yamacı kəşib, tikintini elə aparıblar. Onların kanalizasiyası da yoxdur. Bütün sular çuxurlara axır. Bildirirlər ki, yağış yağdı, sürüşmə aktiv fazaya keçdi. Axı bu il heç demək olar ki, yağış yağmayıb axı. Səbəb kimi yağış göstərilə bilməz. Bütün bunlar yalnız insan fəaliyyətinin nəticəsində emələ gəlib".

Ə. Məsimov bildirib ki, hazırda Teleqüllə üçün təhlükə yoxdur: "Teleqüllənin də bünövrəsi çox dərinədir. Hələ ki qüllənin ətrafı sürüşsə də özünə təsirli olmayacaq. Yalnız zəlzələ nəticəsində Teleqüllənin uçma təhlükəsi yarana bilər. Orada evləri sökməyi planlaşdırırlar. Məsələ evlərin ağırlıq yaratması deyil. Torpağı kəşiblər və yer var ki, orada artıq çöküntü baş verir. Torpaq doyur, başlayır sürüşməyə. Torpağın da növləri var. Elə torpaq var ki, su nəticəsində çökür, digərləri sürüşür və ya şişir. Bayılada hansı torpaq növünün olmasını laboratoriyada analizlər nəticəsində bilmək olar".

□ ƏLİ RAİS,
□ "Yeni Müsavat"

Dağlıq Qarabağ probleminin həllinə gətirməyən hər ötən il işğalçı Ermənistanın təcridini daha da gücləndirir, onun iqtisadi göstəricilərini bir az da pisləşdirir. Düşmən ölkə bataqlıq effekti kimi, tərpendikcə ildən-ildə daha dərin iqtisadi-siyasi böhrana girir, ölkə daha sürətlə boşalır. Bunu təkcə biz demirik, biz yazmırıq. Erməni ekspertləri və siyasətçilərin özləri də car çəkirlər, hətta kriminal Sərkisyan rejiminə od püskürürlər. Bu da hakimiyyətə ünvanlı növbəti sərt ismarıq.

“Ermənistan bölgədə dövlətlərarası iqtisadi əlaqələr mənzərəsində demək olar, sıfır yeri tutur. Bütün regional və beynəlxalq xətlər - nəqliyyat, demir yolu, neft-qaz, istənilən başqa kommunikasiya bizdən yan keçir. Ermənistan təkcə siyasi yox, həm də iqtisadi blokada şəraitindədir. Hər tərəf onun üzünə bağlıdır və heç bir regional layihədə o, iştirak etməmir”.

“Yeni Müsavat”ın məlumatına görə, bu sözləri sabiq prezident Levon Ter-Petrosyanın rəhbəri olduğu müxalif “Ermənistan Milli Konqresi” Partiyası sədrinin müavini **Aram Manukyan** “Vestnik Kavkaza” nəşrinə işğalçı ölkənin hazırkı durumunu şərh edərkən deyib.

Erməni siyasətçinin sözlərinə görə, hətta Ermənistan hökuməti regional proqramlara həvəs göstərmir: “Yeni biz Qafqazda, sadəcə olaraq, mövcud deyilik. Özü də 20 ildən artıqdır ki, belə vəziyyət hökm sürür. Bu illər ərzində Ermənistandan yox, Gürcüs-

tandan keçən Bakı-Tiflis-Ceyhan neft kəməri, Bakı-Tiflis-Qars demir yolu da daxil, çox sayda layihələr bizdən yan keçib. İndi də “Şimal-Cənub” və “İpək yolu”. Sanki biz bölgədə yoxuq. Ermənistan de-yure Qafqazdadır. Ancaq o, buradan keçən heç bir layihədə yoxdur. Biz iqtisadi anlamda dalandayıq, bu səbəbdən heç kəs Ermənistan pul qoymur. Əgər əvvəllər ildə 3-4 milyard dollar investisiya alırıqsa, ötən il bu rəqəm cəmi 120 milyon dollar olub. Bu - heç nədir. Situasiyanı həm də korrupsiya daha da qəlizləşdirir. Bu vəziyyətdə heç bir normal adam öz pulunu Ermənistan qoymağa risk eləməz”.

Partiya yetkilisi yaranmış vəziyyəti birbaşa həll olunmamış Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlayır: “Bəli, bu belədir. Müharibə ölkəni heç cür inkişaf etməyə qoymur. Axı iqtisadi inkişafdan ötrü sakitlik, stabil daxili siyasi və xarici siyasi vəziyyət lazımdır. Bizdə isə konflikt ucbatından belə bir şey yoxdur.

İşğalçı düşdüyü siyasi-iqtisadi bataqlıqdan çıxış yolu axtarışında

Erməni siyasətçi hakim rejimə od püskürdü: “Biz həll olunmamış Qarabağ konfliktinə görə siyasi-iqtisadi dalandayıq”; Levon Ter-Petrosyanın partiyası: “Müharibənin bitməsi Ermənistanın inkişafı və inteqrasiyası üçün yeganə yoldur...”

Yarımmüharibə, yarımsülh - və dövlətləri əldən salır, ölkələrə inkişaf üçün mane olur. Bu situasiyadan, bu çuxurdan çıxmaq lazımdır. Əgər Qarabağ münafişəsini ni-

Nə əlavə etmək qalır? Əlbəttə ki, Levon Ter-Petrosyanın partiyadaşı haqlıdır. Ancaq əfsuslar olsun ki, bu yanaşma

bugünkü status-kvo ilə razılaşmayacaq. Bu sözləri axar.az-a açıqlamasında deputat Asim Mollazadə deyib. Onun sözlərinə görə, Bakı real danışıqlara hər zaman hazırdır.

“Dövlət başçısı əslində bir neçə gün öncə həqiqətləri açıqladı ki, Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonların işğal siyasətinin bu şəkildə davam etdirilməsi yolverilməzdir. Bu, beynəlxalq ictimaiyyətə mesaj idi ki, Ermənistan və onun arxasında dayanan qüvvələr Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları planını həyata keçirmək istəyirlər. Bunu yaxşı bilən prezident YAP-ın qurultayındakı çıxışı ilə Azərbaycana qarşı sözügedən planın məhvinə işarə verdi. Azərbaycan ərazisində ikinci bir erməni dövlətinin yaradılmasına imkan verməyəcək və heç vaxt bugünkü status-kvo ilə razılaşmayacaq” - o qeyd edib.

Deputat bildirib ki, seçkilərdən sonra danışıqlar prosesi davam etdiriləcək. “Çünki Azərbaycana böyük strateji layihələrini həyata keçirməsi üçün bölgədə təcili sülh və sabitlik lazımdır. Azərbaycanın heç kime ərazi iddiaları yoxdur və heç vaxt da torpaqlarının işğalı ilə başmayacaq”, - deyir

Türkiyədən qaçan PKK terrorçuları Ermənistanla toplaşır

“Terrorçu PKK qruplaşmasının üzvləri Türkiyədən qaçaraq Ermənistanla toplaşdılar”. Bunu Ermənistanın “Jamanak” qəzeti yazıb.

Məqalədə qeyd olunub ki, onlar Türkiyənin ərazi bütövlüyü və suverenliyinə qarşı çıxdıqları, təhlükəsizliyinə təhdid yaratdıqları, bu istiqamətdə terror fəaliyyəti ilə məşğul olduqları və qanunsuz silahlı dəstələr yaratdıqları üçün ölkənin təhlükəsizlik qüvvələrinin keçirdikləri antiterror əməliyyatları nəticəsində müxtəlif formada zərərsizləşdirilib.

“PKK hesab edir ki, Moskva və İrəvan bu terrorçu qruplaşmaya yumşaq mövqedən yanaşır. Ona görə də terrorçular Ermənistanla toplaşdılar. Ermənistan sərhədini qoruyan Rusiya hərbiçiləri terrorçuların Türkiyə-Ermənistan sərhədini keçməsinə şərait yaradırlar. Sərhədi keçən PKK-çılar Ermənistanın hakimiyyət orqanlarına təslim olurlar”, - deyir məqalədə vurğulanıb.

Qeyd edək ki, bir neçə ay əvvəl Azərbaycanın işğal altında olan Dağlıq Qarabağ bölgəsində terrorçu PKK-nın 12 düşərgəsinin olduğu və orada 1750 terrorçunun təlim keçdiyi barədə məlumat yayılmışdı.

zamlamaq müyəssər olsa, o zaman bizim Azərbaycan və Türkiyə ilə sərhədlərimizin açılması məsələsi də həllini tapacaq. Türkiyə və Azərbaycan Dağlıq Qarabağ konfliktini və sərhədlərin açılması məsələsində yekdildir və bu istiqamətdə həmahəng işləyir. “Erməni Milli Konqresi” bütün qonşularla yaxşı əlaqələrin, xüsusən də yaxşı iqtisadi əlaqələrin tərəfdarıdır. Nədən ki, bu, bizim ölkənin inkişafını təmin edəcək”, - deyir erməni müxalifətçi son-da bildirib.

Ermənistanın siyasi istiblaşmentində hələ ki aparıcı deyil. Kriminal Sərkisyan rejimi erməni xalqının ən ümdə maraqlarını çoxdan öz klanının maraqlarına qurban verib. 20 il öncə - 1998-ci ildə Ter-Petrosyan hakimiyyətini də “Qarabağ klani” məhz bu məqsədlə devirmişdi - problem illərlə uzansa da öz qrup maraqlarını təmin etməyə.

Çünki Sərkisyan iqtidarının Qarabağla bağlı əsassız, maksimalist və absurd tələblərini Azərbaycan tərəfi heç vaxt qəbul etməyəcək. Bunu

Ötən ilin ortalarından başlayaraq Azərbaycanda hava şəraiti quraq keçir. Nəinki düzən və mərkəzi ərazilərdə, hətta dağlıq ərazilərdə belə qış fəslinə uyğun olmayan mülayim hava müşahidə olunur. Qış aylarında qarın düşməməsi isə kənd təsərrüfatı əkinləri ilə yanaşı, əhalinin içməli su təchizatı üçün də yaxşı heç nə vəd etmir. Belə ki, rayon və kəndlərdə həmişə qış aylarında bol sulu olan kiçik çayların çoxu indidən quruyub. Yerlərdə əhali arasında quraqlığın yaradacağı problemlərlə bağlı təşviş hiss olunmaqdadır.

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan su ehtiyatlarının məhdudluğuna və şirin su ehtiyatlarının həcminə görə Cənubi Qafqazın ən "kasıb" ölkəsi sayılır. Respublika ərazisindəki irili-xırdalı 8359 çaydan yalnız 171-nin uzunluğu 25 kilometrden artıqdır. 7861 çayın uzunluğu 10 kilometrden də azdır.

Azərbaycanda çayların yerüstü axını hidroloji ildən və mövsümlərdən asılı olaraq kəskin dəyişir. Bu dəyişənlikdən asılılığı azaltmaq məqsədilə bir sıra çayların üzərində su anbarları yaradılıb. Belə anbarların sayı 140-a qədərdir. Onların ümumi sahəsi 87 min hektar, suyunun həcmi isə 22 kubkilometrə yaxındır.

Bundan əlavə, Azərbaycan ərazisində ümumi sahəsi 394 kvadratkilometr olan 450-yə yaxın göl mövcuddur ki, bunlardan da 200-ə yaxını yay aylarında quruyur.

Azərbaycan ərazisində içməyə yararlı sular məhdud ehtiyatlara malik olmaqla qeyri-bərabər paylanıb. "Azərsu" ASC-nin məlumatına görə, hazırda ölkənin yerüstü su ehtiyatları 27 kubkilometr təşkil edir, quraq illərdə isə bu ehtiyat 20-21 kubkilometrə qədər

azalır.

Azərbaycanda çayların qidalanmasında və illik su ehtiyatlarının tənzimlənməsində mühüm rol oynayan buzlaqlar əsasən Böyük Qafqaz dağlarında formalaşmışdır. Rəsmi məlumatlara görə, son 70 ildə dağ zirvələrindəki buzlaqların sahəsi xeyli azalıb. Bu isə çaylarda sululuğun azalmasına gətirib çıxarıb.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Həsən Əliyev adına Coğrafiya İnstitutunun direktoru, akademik Ramiz Məmmədovun sözlərinə görə, ölkə ərazisindəki quraqlıq global iqlim dəyişikliyinə nəticəsidir: "Hələ on illər əvvəldən dünya alimləri proqnozlar vermişdilər ki, global iqlim dəyişikliyi ciddi nəticələrə səbəb olacaq: yağıntıların miqdarı çox olan yerlərdə daha da artacaq, quraqlıq olan ərazilərdə yağıntılar daha da azalacaq. Azərbaycanın 60 faizdən çoxu quraqlıq ərazilər hesab olunur. Buna görə də biz global iqlim dəyişikliyinə nəticələrini hiss etməyə başlamışıq. Çayların çoxunda may ayından başlayaraq su azalır".

İnstitut direktoru deyir ki, iqlim dəyişikliyinə yaratdığı

Ölkədə quraqlıq və içməli su qıtlığı gözlənilir

Qışda qarın düşməməsi kənd təsərrüfatı əkinləri ilə yanaşı, əhalinin içməli su təchizatı üçün də yaxşı heç nə vəd etmir

fəsadlara qarşı önleyici tədbirlər görülməlidir: "Bu tədbirlər çayların üzərində su anbarlarının yaradılması, yeraltı su ehtiyatlarının bol olduğu ərazilərdə artezian quyularının qazılmasıdır. Azərbaycanda hər iki istiqamətdə böyük işlər görülür. Bir su anbarının yaradılması, bilirsiniz, nə qədər böyük işdir?"

R.Məmmədov hesab edir ki, dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərlə yanaşı, insanların sudan istifadəyə yanaşması dəyişməlidir: "Bilirsiniz, bizim insanlarda sovet psixologiyası qalır hələ: heç nədən qənaətlə istifadə etmirik, o cümlədən də sudan. O qədər boş-boşuna su axıdırıq ki... Amma Avropada, Amerikada, əksər ölkələrdə suya çox qənaətlə yanaşırlar. Çünki dəyərini bilirlər. Suyun satışı, idarə olunması, istifadəsi çox bacarıqla tənzimlənir. Dünyanın heç yerində ləklə suvarma qalmayıb, bizdən başqa. Ləklə suvarma həm israfçılığa gətirir, həm də torpağın şoranlaşmasına səbəb olur. Mənasiz suvarma üsullarına keçməyin vaxtı çatıb çoxdan".

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycanda hər il kəndlərin təmiz içməli su ilə təchizatına on milyonlarla manat vəsait ayrılır. Məsələn, ötən il ölkə prezidentinin sərəncamları ilə 28 rayonun 171 kəndində içməli su təchizatı sisteminin qurulması üçün "Azərsu" ASC-yə

14 milyon manat, 15 rayonun 103 yaşayış məntəqəsində modul tipli sutəmizləyici qurğuların quraşdırılması üçün Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə (ETSN) 16 milyon manat vəsait ayrılıb.

"Azərsu" ASC-nin mətbuat xidmətindən aldığımız məlumat görə, prezident sərəncamının icrası istiqamətində işlərin 99 faizi həyata keçirilib: "535 km müxtəlif diametrlə su xətti çəkməmişik, 1432 bulaq quraşdırılıb".

ETSN-dən bildirildiyinə görə, əhalinin ekoloji cəhətdən təmiz su ilə təminatının yaxşılaşdırılması tədbirləri çərçivəsində fəaliyyət davam etdirilir: "2017-ci ildə 77363 nəfər əhalini içməli su ilə təmin etmək məqsədilə 103 yaşayış məntəqəsində modul tipli su təmizləyici qurğuların quraşdırılmasına başlanılıb 39 yaşayış məntəqəsində modul tipli sutəmizləyici qurğular istismara verilib. 26 yaşayış məntəqəsində tikinti işləri yekunlaşaraq istismara verilməsi üçün son tamamlama işləri aparılır, 38 yaşayış məntəqəsində isə tikinti-quraşdırma işləri yekunlaşmaq üzrədir. Bununla da regionlarda modul tipli sutəmizləyici qurğuların quraşdırılması hesabına 484 yaşayış məntəqəsində keyfiyyətli içməli su ilə təmin edilmiş əhalinin sayı 700 mini keçmiş olur".

□ Dünya SAKIT, □ "Yeni Müsavat"

Əli Həsənovun dediklərinə etiraz gəldi

"Xalq diplomatiyası çoxdan iflasa uğrayıb"

Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov bildirib ki, 24 ildir Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həllini tapmır: "Bu, ədalətsizlikdir. Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan və Ermənistan xalqları düşmən deyil. Amma dünyaya yayırlar ki, guya bizim xalqlar arasında düşmənçilik var. Bu, belə deyil. Bunu da yayan 200 ildir mövcud olan erməni diasporudur. Biz hər kəsi ölkəmizə dəvət etməklə çox düzgün yol seçmişik. Məqsəd odur ki, ölkəmizə gələnlər əsl reallıqları öz gözləri ilə görsünlər. Artıq biz bu yolun müsbət nəticələrini də görməkdəyik. Azərbaycan dünya üçün açıq, tolerant bir ölkədir. Burada bütün millətlərin, dinlərin nümayəndələri əmin-amanlıq şəraitində, bir ailə kimi yaşayırlar, onların öz ibadət yerləri var. Bakıda kilsələr, sinaqoqlar fəaliyyət göstərir. Hətta Bakıda erməni kilsəsi də qorunub saxlanılıb".

Bu isə səsləndiyi gündən etibarən mətbuatda ciddi müzakirələrə səbəb olub. AG Partiyasının sədri Tural Abbaslı hesab edir ki, bu, hakimiyyətin beynəlxalq arenada erməni lobbisinə uduzmasıdır. Müsahibimizin sözlərinə görə, ermənilər özlərini hər fürsətdə qurban xalq kimi qələmə verirlər və bu, beynəlxalq platformada hakim fikirlərdir: "Hakimiyyət bunun qarşısını almaq üçün kompensasiya edir. Adını xalq diplomatiyası qoysaq da, bunun qarşısını almaq olmaz. Bu, bugünkü dünya reallıqlarına uyğun deyil. Bu xalqa düşmənim deməyi bacarmalıyıq. Zaten ermənilər bizə heç vaxt dost kimi baxmayıb".

T.Abbaslının fikrincə, dövlət başçısı bu fikri beynəlxalq tədbirlərdə səsləndirə bilər. Müsahibimiz dedi ki, baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənovun bu sözləri deməsi doğru deyil. T.Abbaslının dediyinə görə, bu halda onun rəhbərlik etdiyi komitənin, qurumun da mahiyyəti şübhə altına düşür: "Bunlar, sadəcə, Roma papasından artıq katoliklik etməkdir. Müsbət tendensiya deyil. Daxildə döyüş əhval-ruhiyyəsinin, özgüvənin azalmasına xidmət edir. Türkiyə qonşu ölkədə hərbi əməliyyatlar edir. Amerika Suriyada mövqelər tutur. Biz niyə öz torpaqlarımızı bunu edə bilməyək? Məqbul hesab etmirəm. Düşünürəm ki, xalq bunu məqbul hesab edəcək. Xalq diplomatiyası hər iki ölkədə iflasa uğrayıb. Hesab edirəm ki, buna davam etmək lazım deyil".

□ Sevinc TELMANQIZI □ "Yeni Müsavat"

dalarına uyğun saxlanılmasını itilə xalq xəstəliklərinə görə respublikada epizootik vəziyyət sabitdir.

Hazırda "quş qripi" və digər

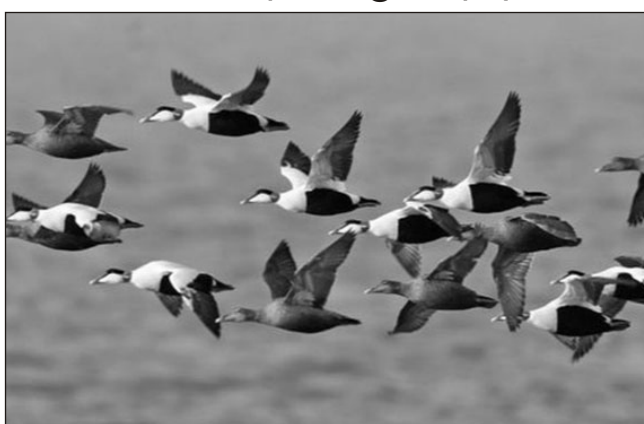
"Quş qripi" ilə bağlı rəsmi xəbərdarlıq

İrandan ölkəmizə diri quş və quşçuluq məhsullarının gətirilməsinə qadağa qoyulub

Dövlət Baytarlıq Xidməti "quş qripi" ilə bağlı açıqlama yayıb.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidməti Ümumdünya Heyvan Sağlamlığı Təşkilatının (BEB) son məlumatlarına istinad edərək bildirir ki, dünyanın bir sıra ölkələrində (İtaliya, Koreya Respublikası, Konqo, İraq, İran, İngiltərə, Rusiya, Əfqanıstan, Çin və digər ölkələrdə) quşlar arasında "quş qripi" xəstəliyi qeydə alınıb.

Hazırda bu xəstəlik Azər-

baycan Respublikası ilə həmsərhəd olan İranda da bir çox

regionlarında müşahidə edilir. Qonşu ölkədən verilən

məlumatla görə, İranda quşlar arasında "quş qripi" virusunun yayılması və əhalinin sağlamlığının qorunması məqsədilə 25 milyona qədər quş zərərsizləşdirilib. Həmçinin hər gün bu xəstəliyin yayıldığı bildirilib.

Bununla əlaqədar "quş qripi" xəstəliyi baş verməmiş ölkələrdən və regionlardan, o cümlədən İrandan ölkəmizə diri quş və quşçuluq məhsullarının gətirilməsinə qadağa qoyulub və bu barədə aidiyyəti qurumlara məlumat verilib.

Respublikamızın quşların "miqrasiya xətti" üzərində yerləşməsinə və qonşu ölkədə "quş qripi" xəstəliyinin yayılmasını nəzərə alaraq Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidməti əhaliyə və quşçuluq təsərrüfatlarının rəhbərlərinə təsərrüfatlarında saxlanılan quşları "quş qripi" xəstəliyindən qorumaq, qabaqlayıcı tədbirlər görmək məqsədilə ev və sənaye quşlarının qapalı şəraitdə, baytarlıq-sanitariya qay-

Prezident İlham Əliyevin fevralın 8-də rəhbəri olduğu Yeni Azərbaycan Partiyasının VI qurultayındakı çıxışı zamanı tarixi torpaqlarımızla bağlı səsləndirdiyi fikirlər Ermənistanda xof yaradıb. Erməni analitiklərin mövqelərində bunu açıq şəkildə sezmək olur. Ermənistanın lin.am saytında saytın analitiki Sərkis Artsrunin açıqlamaları gedib. O bildirib:

“Əgər belə davam etsə, Əliyev təkə İrəvanı geri qaytaracaq, o həm də hamımızın evinə girəcək. İlham Əliyevin çıxışındakı aqressiv ton bizim hakimiyyətin nümayəndələrinin qulaqları üçün nə qədər xoş olmasa da, praqmatik siyasi əsas sahibdir. Bu, boşalan Ermənistanın, dövlətin gələcək perspektivinin, intitusional çöküşünün təzahürüdür”.

Ekspertlər ölkə başçısının hədəfi daha da böyütməklə, düşmən ölkəyə və bütün dünyaya ciddi mesajlar verdiyini bildirirlər.

Politoloq, deputat Elman Nəsirov “Yeni Müsavat”a açıqlamasında qurultayda ölkə başçısının Dağlıq Qarabağ və digər məsələləri xüsusi diqqətdə saxladığını söylədi: “Cənab prezident beynəlxalq ictimaiyyətin hələ çox da yaxşı bilmədiyi bir həqiqəti dünyaya bəyan etdi ki, nəinki Dağlıq Qarabağ və ətrafda 7 rayon, eyni zamanda bu günləri Ermənistanın paytaxtı olan İrəvan, o zamanki sovet rejiminin siyasəti nəticəsində onun ərazisinə zorla qatılmış Zəngəzur, Göyçə mahalları da Azərbaycan torpaqlarıdır, biz bu tarixi həqiqətləri unutmamalıyıq və unutmuruq. Ölkə başçısı onu da vurğuladı ki, bu tarixi torpaqlara qayıdış məsələsi bizim siyasi və strateji vəzifələrimiz sırasındadır. Bu istiqamətdə ar-

Prezidentin İrəvan hədəfinin arxasındakı mesajlar...

Elman Nəsirov: “Bu onun göstəricisidir ki, Azərbaycan son dərəcə güclənib, Ermənistan isə son dərəcə zəifləyib”

tiq bəzi addımlar atırıq. Siyasi və strateji xəttimizdir fikirlərinin çox böyük önemi var. Bu məsələyə bir strateji məsələ kimi baxırıq. Bu günləri Ermənistan hakimiyyəti daha ciddi şəkildə tənqid olunmağa başlayıb ki, Azərbaycan prezidenti nədən bu qədər sərt və açıq şəkildə

İrəvan, Zəngəzur və Göyçə məhalının adını çəkdi, bu torpaqlara qayıdış məsələsini gündəmə gətirdi. Belə suallar verib cavabını axtarırlar. İlk cavab onunla bağlıdır ki, bəli, bu onun göstəricisidir ki, Azərbaycan dövləti son dərəcə güclənib, eyni zamanda bu onun göstəricisidir ki,

Ermənistan dövləti son dərəcə zəifləyib, bu bir də onun göstəricisidir ki, Azərbaycan prezidenti son dərəcə güclü prezidentdir, eyni zamanda Ermənistan prezidenti onunla müqayisə olunmayacaq səviyyədə zəif prezidentdir. Özləri də yazırlar ki, dünyadakı ən pis hakimiyyət nə totalitar, nə də ki avtoritar hakimiyyətdir, ən pis hakimiyyətin zəif hakimiyyət olduğu bildirirlər. Sərkisyan hakimiyyətini məhz zəif bir hakimiyyət kimi qeyd edirlər. Azərbaycan prezidentinin bu qətiyyətli mövqeyini istəsələr də, istəməsələr də, etiraf etmək məcburiyyətində qalıblar”.

Deputat yaranan bəzi suallara da aydınlıq gətirdi: “Doğrudur, bəzən belə suallar yaranır ki, İrəvan, Zəngəzur və Göyçənin, eyni zamanda digər tarixi torpaqlarımızla bağlı məsələnin gündəmə gətirilməsi Dağlıq Qarabağla bağlı məsələlərin kölgədə qalmasına gətirib çıxarmazmı? Qətiyyəni bu belə deyil. Əslində dünya tam həqi-

qətləri bilməlidir. Cənab prezident bu fikirləri söyləyərkən konkret faktlara, arqumentlərə, arxiv sənədlərinə söykənir. Hər kəsə aydındır ki, ortada kifayət edəcək faktlar, arxiv sənədləri, imzalar var. 1918-ci il mayın 28-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti elan olundu, bir gün sonra Xalq Cümhuriyyətinin Milli Şurası İrəvanın Ermənistanına verilməsi ilə bağlı qərar qəbul etdi. Həmin qərar qəbul edilərkən, Ermənistan tərəfi öhdəliklər götürdü. Ən böyük öhdəliklərdən biri odur ki, heç bir halda Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları irəli sürməyəcəklər. O qərarın özü də hüquqi nöqtəyi-nəzərdən düzgün qəbul edilməmişdi. Çünki 3/2 səs çoxluğu ilə qəbul edilməmişdi. Ermənistan yenə də Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları sürüb, torpaqlarımızın 20%-ni işğal edib, deməli, 1918-ci il 29 may tarixli qərar öz qüvvəsini itirmiş olur. Həm də dediyim kimi, 3/2-i səs çoxluğu olmadığı üçün hüquqi qüvvəsi yoxdur. Belə olan təqdirdə he-

sab edərəm ki, Dağlıq Qarabağ münafişəsi ilə bağlı bir çox həqiqətlər dünya ictimaiyyətinə çatmış olur. Bu istiqamətdə hər bir Azərbaycan vətəndaşı fəaliyyət göstərməlidir. Cənab prezidentin bu mövqeyi qətiyyətli şəkildə müdafiə olunmalıdır. Bu gün Ermənistan ona görə panika içərisindədir ki, biz artıq həqiqətləri ortaya qoyub, faktlarla, sənədlərlə Ermənistanı ifşa edirik. Qoy dünyanın ən tanınmış alimlərinin ibarət komissiya yaradılsın, gəlib arxiv sənədlərinə baxsınlar, o zaman görsünlər ki, bu İrəvan şəhəri necə olub ki, Ermənistanın paytaxtıdır? Necə olub ki, 9 min kilometrlik ərazi bizdən alınmış, eyni zamanda onun hüquqi və qeyri-hüquqi tərəfi necədir? Bu məsələlərə real aydınlıq gətirilməlidir. Cənab prezidentin bu mövqeyi həm də ATƏT-in Minsk Qrupunu silkləməlidir ki, bu münafişəni tezliklə həll etmək lazımdır. Çünki dərinə gedəndə, məsələlər qəlizləşəndə çox həqiqətlər üzə çıxacaq. Elə bir vəziyyət gələ bilər ki, tək Dağlıq Qarabağ deyil, eyni zamanda tarixi torpaqlarımız məsələsini ortaya qoyub, konkret addımlar ata bilərik. Cənab prezident artıq bu mesajı verdi. Bundan nəticə çıxarmaq lazımdır. Əks halda, hadisələr qarşı tərəfin istəmədiyi ssenari üzrə hərəkət edəcək, Ermənistanın havadarları 100% məğlub vəziyyətində qalacaq”.

□ **Cavansir ABBASLI, “Yeni Müsavat”**

Prezidentliyə iddialıların sayı artır - 11 oldular

Namizədliyə iddiaçılardan 4-ü deputatdır

Azərbaycanda keçiriləcək növbədənəkar prezident seçkilərində iştirak etmək üçün daha bir partiya sədrinin namizədliyi fevralın 13-də irəli sürülüb. Azərbaycan Sosial-Demokrat Partiyası (ASDP) Mərkəzi Komitəsinin plenumu partiyanın lideri, deputat Araz Əlizadənin aprelin 11-də keçiriləcək seçkilərdə namizəd kimi iştirak etməsi ilə bağlı qərar qəbul edib. Bununla da namizəd-deputatların sayı 4 nəfərə çatıb.

A.Əlizadə namizədliyi irəli sürülsə də seçkinin qalibi olmayacağını özü indidən etiraf edib: “Əlbəttə, prezident postu uğrunda mübarizənin şeksiz lideri İlham Əliyevdir. Mənim

qarşımda isə partiyamız, ölkənin problemlərinin həllinə onun baxışı haqda danışmaq vəzifəsi durur və biz bunu edəcəyik”.

Prezidentliyə namizədliyi AXC təşəbbüs qrupu tərəfin-

dən irəli sürülən yeni AXC-nin sədri Razi Nurullayev fevralın 13-də Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim edilib. Bu barədə AXC Ali Məclisinin sədri Rafiq Daşdəmirli bildirib: “Seçki Məcəlləsinə uyğun olaraq 5 gün ərzində baxılıb cavab verəcək. Ondan sonra rəsmi olaraq imza vərəqələri götürəcəyik”. R.Daşdəmirli onu qeyd edib ki, lazımı sayda (40 min)

imza toplamaq çətin olmayacaq.

Fevralın 13-nə olan vəziyyətə görə prezidentliyə namizədliyi irəli sürülən şəxslərin sayı 11 nəfərə çatıb. Bunlar hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) sədri, hazırkı dövlət başçısı İlham Əliyev, Yeni AXC-nin sədri Razi Nurullayev, Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri deputat Fərc Quliyev, Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyasının sədri deputat Araz Əlizadə, Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyev, partiya mənsubiyyəti olmayan deputat Zahid Oruc, Azərbaycan Liberal Demokrat Partiyasının sədri Fuad Əliyev, AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı, Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədri deputat Qüdrət Həsənquliyev, Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev (*Əli Əliyev son qərarını fevralın 17-si elan edəcək*), KXCP sədri Mirəhməd Mirəlioğludur (*M.Mirəlioğlu son qərarını fevralın 17-də elan edəcək*).

2013-cü il prezident seçkisinə namizəd olanların bir qismi bu siyahıda yer alır. Lakin sözügedən seçkidə iştirak etmiş şəxslərin bəziləri 11 aprelə keçiriləcək seçkiyə qatıl-

mayacağılarını elan ediblər. Bunlar Milli Şuranın sədri Cəmil Həsəni, Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə və Ədalət Partiyasının sədri İlyas İsmayılovdur. Azərbaycan Demokratik Partiyasının sədri Sərdar Cəlaloğlunun da budəfəki seçkidə iştirak etməyəcəyi gözlənilir. S.Cəlaloğlu bir həftə öncə “Yeni Müsavat”a açıqlamasında bildirmişdi ki, seçkidə iştirak edə bilməməsinin səbəbi maliyyə probleimidir. Əgər vəsait tapa bilsə seçkiyə qatılacaq. Ötən seçkilərdə namizəd olmuş Ədalət Partiyasının sədri İlyas İsmayılov da builki növbədənəkar seçkilərlə bağlı qərarını açıqlama-yıb.

Azərbaycan Kommunist Partiyası da dünən seçki iştirak edəcəklərini açıqlayıb. Partiyanın sədri Rauf Qurbanov modern.az deyib ki, növbədənəkar seçkinin keçirilməsi ilə əlaqədar prezidentin sərəncamı ilə tanış olandan sonra partiyanın Mərkəzi Komitəsinin katibliyi toplaşdı və mart ayının birinci on günlüyü üçün plenumun çağırılması planlaşdırıldı.

YAP icra katibinin müavini, deputat Siyavuş Novruzov isə bildirib ki, prezidentliyə namizədliyini irəli sürmüş hər bir

şəxs üçün şərait var: “Ölkədə ədalətli, demokratik, azad seçki keçirilməsi üçün bütün mühüm şərait var. Qanunvericiliyə uyğun olaraq, hər bir siyasi partiya, tələblərə uyğun olaraq isə hər bir vətəndaş namizədliyini irəli sürə bilər. Buna görə hər bir siyasi partiya üçün hər cür şərait yaradılıb. Seçkilərdə partiya rəhbərlərinin bir hissəsi iştirak edib, digər hissəsi iştirak etməsə, bunun səbəbləri tamamilə başqadır. Səbəb ondan ibarətdir ki, o təşkilatlar xaricdən maliyyələşir. Onların bəziləri erməni lobbisinin, müəyyən təşkilatların təsiri altındadır. Onlara göstəriş verilib ki, “seçkilərdə iştirak etməyin”. Onlar da iştirak etməkdən imtina edib. Ümumiyyətlə, onlara göstəriş versələr ki, “seçkilərdə iştirak edin” edəcəklər, yaxud da əksinə. Bunlar nə dərnəyin üzvlərinin, nə də onların adı rəhbərinin qərarı ilə deyil, hansısa ayrı-ayrı ölkələrin, qeyri-hökumət təşkilatlarının, pul verən şəxslərin tapşırığı ilə oturu-b-dururlar. Ona görə də heç bir narahatlığa əsas yoxdur. Prezident seçkilərində iştirak edəcək namizədlərin hamısı da layiqli insanlardır, Azərbaycan vətəndaşlarıdır. Kimlər qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq, sənədlərini düzgün təqdim edəcəksə, imzalarını toplayıb verəcəksə, o da qeydiyyatdan keçəcək”.

□ **Etibar SEYİDAĞA, “Yeni Müsavat”**

Uzun müddətdir söküləcəyi söylənən Keşlə qəsəbəsindəki "Şanxay" adlanan ərazidə, nəhayət, söküntü işləri başlayıb. Öncə onu qeyd edək ki, "Şanxay"da yəni Nizami rayonu, Pəhləvan Fərzəliyev küçəsində 4 mindən çox sənədsiz ev var. Rəsmi məlumata görə, 800-dən çox tikili isə məhz təhlükəli ərazidə yerləşir.

Nazirlər Kabinetinin 22 yanvar, 2005-ci il qərarına görə, dəmir yolu mühafizə zolağında yerləşən tikililərlə dəmir yolu xətti arasında azı, 20 metr məsafə olmalıdır. "Şanxay"dakı evlərlə dəmir yolu relslərinin ara məsafəsi ən çoxu 3 metrdir. İlk mərhələdə dəmir yolu xəttinin yaxınlığındakı evlərin köçürülməsi planlaşdırılıb.

Artıq bu evlərin bir hissəsi sökülüb. Digərlərinin isə qapıları nömrələnib, evlərin sahəsi ölçülüb, söküntü işlərinə hazırlıq gedir.

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşları olaraq əraziyə yollanıb, görülən işlərlə tanış olduq. Müşahidə etdik ki, "Şanxay" ərazisinin bir hissəsində söküntü işləri aparılırsa da, digər tərəfdə həyat əvvəlki tək öz axarı ilə davam edir. Söküntü aparılması planlaşdırılan ərazidə uşaqlar dəmir yolu xətlərinin üzərində "futbol meydançası" yaradıb oynayırdılar. Söylədiklər ki, buradan tez-tez qatar keçir. Hər dəfə qatar keçəndə də toplanıb yığışırdılar. Sonra yenidən futbola davam edirlər...

Hazırda söküntüsü gedən evlərdə qeydiyyat ötən ilin iyun ayında aparılıb. Söküntü işlərinə isə sakinlərin sözlərinə görə, 2 aya yaxındır başlanılıb. Müşahidə etdik ki, ərazidə sakinlərin səhhəti üçün təhlükə yaradan tək qatarlar deyil. Əksər evlərin altında quruntular yığılıb. Bundan əlavə, dəmir yolu xəttinə yaxın ərazidə yerləşən evlərin heç birinin sənədi olmayıb. Lakin

"Şanxay" sakinləri daha qatar səsi eşitməyəcək: söküntü sürətləndi

Təhlükəli ərazidə yerləşən yüzlərlə evin taleyi qətiləşdi; sakinlər həm razıdır, həm də narazı; "Həmişə səksəkə içərisində idik ki, uşaqlar qapıdan çıxıb qatarın altında qalar..."

buna baxmayaraq, söküntü aparılan zaman sakinlərə kompensasiya ödənilib. Belə ki, sakinlərə evlərinin sahəsinə uyğun olaraq müxtəlif məbləğ verilib. Hər kvadratmetr üçün isə standart olaraq 1000 manatın ödənilməsi nəzərdə tutulub. Lakin söhbət etdiyimiz sakinlərdən bəziləri bildirdilər ki, onlara kvadrata 700-800 manat veriblər.

Bunu da öyrəndik ki, kimin evinin bələdiyyə sənədi olubsa, onlara hər kvadrata görə 1000 manat ödənilib. Evinin heç bir sənədi olmayana isə məbləğ aşağı verilib. Buna baxmayaraq, söhbət etdiyimiz sakinlər narazılıq etmədilər. Bildirdilər ki, ərazidə onsuz da yaşamaq çox çətin idi.

Əhməd Cəfərov söylədi ki, camaatın çoxu buradakı pulunu alıb Qobu tərəfə ge-

dib: "Burada dəmir yoluna yaxın ərazidə yerləşən evlərin sahələri çox kiçik idi. Ona görə də əhali elə də böyük məbləğə kompensasiya ala bilmədi ki, onunla başqa yerdən ev alsınlar. Şəxsən mən Qobudan torpaq almışam, orada ev tikdirirəm. Eləcə də bir çox evi sökülən şəxs bu cür edib. Burada vəziyyət çox pis idi. Nəmişlik əlindən tərpənmək olmurdu. Oktyabr ayından sonra heyətləri su basırdı. İndi də ərazi suyun içərisindədir. Həmişə səksəkə içərisində idik ki, uşaqlar qapıdan çıxar, qatarın altında qalar. Burada bədbəxt hadisələr tez-tez baş verirdi. Ona görə də bir tərəfdən elə köçürülməyimiz yaxşıdır".

Evi hələ nömrələnən və söküntü aparılanların "B" hissəsi adlandırıldıqları ərazidə

yaşayan Cavid Kərimov isə bildirdi ki, onlara da artıq söküntü ilə bağlı xəbərdarlıq edilib: "Bildirdilər ki, bizim evləri yaya kimi söküncəklər. Hələ ki konkret olaraq kompensasiya məbləği deyilməyib. Mənim torpağımın sənədi bələdiyyədir. Burada bütün normal evlərdə bələdiyyə sənədi də olsa, var. Son zamanlar dəmir yolu xəttinin yaxınlığında gəcəqondular tikilmişdi ki, onların heç birinin sənədi yox idi. Ancaq sağ olsunlar ki, həmin tikililərin də sahiblərində müəyyən qədər pul verildilər. Biz də evimizin söküləcəyi günü gözləyirik. Kimin evinin sahəsi böyükdürsə, o, söküntü işləri ilə razıdır. Ancaq kimin evi kiçikdirsə, buna qarşı çıxır, narazılığını bildirir. Burada evlər 1990-cı illərin əvvəllərindən çoxalmağa başladı. Son zamanlarda tikintilər aparılmır. Çünki artıq evlər dəmir yolu xəttinə dirənib. Hər anımız təhlükədir. Yuxarıda yüksək gərginlikli elektrik xətti, aşağıda da qatar..."

Sakinlər onu da qeyd etdilər ki, evlər söküldükdən sonra dəmir yolu xətlərinin sayının artınacağı söylenebilir.

Məsələ ilə bağlı daha dəqiq məlumat əldə etmək üçün Azərbaycan Dəmir Yolları QSC-nin mətbuat xidməti ilə əlaqə saxladığımız. Mətbuat xidmətindən "Yeni Müsavat"a

bildirildi ki, evlər söküldükdən sonra dəmir yolu xətlərinin yenilənmə işlərindən başqa heç bir dəyişiklik nəzərdə tutulmur. "Köhnəmiş və sirdən çıxmış yolun üst quruluşu elementlərinin yeniləri ilə əvəzlənməsi nəzərdə tutulub. Yolların sayının artırılması nəzərdə tutulmur".

Söküntü işlərinin nə za-

mana qədər davam etməsinə gəlincə isə aşağıdakıları bildirdi: "Söküntü işləri dəmir yolunun mühafizə zolağı qeyri-qanuni tikililərdən tam təmizlənmə və qatarların təhlükəsizliyinə təmin ediləcəyinə imkan verən vəziyyətə qədər davam etdiriləcəkdir".

□ Əli RAİS,

Əlil olan iki uşaq anasının evi əlindən alındı

12 ildir yoxa çıxan, ölmüş bildiyi əri qayıdıb qadının həyatını necə alt-üst etdi...

Evinin bir hissəsinin məhkəmə yolu ilə əlindən alınmasına etiraz edən iki uşaq anası, II qrup əlil Sədaqət Balabəy qızı Dadaşova redaksiyamıza üz tutub. 2003-cü ildə Nəriman Feyzulla oğlu Rəhimovla ailə quran Sədaqət xanım deyir ki, 2 il sonra əri onları ataraq Rusiyaya gedib və 12 il ərzində ondan xəbər çıxmayıb:

"Mən 4 il səbirlə onun yolunu gözlədim. Daha sonra bir xəbər çıxmıdığını görüb, dövlət qurumlarına müraciət etdim. Həmçinin bizə sahib çıxmıdığı üçün alimentlə bağlı ərizə verdim. Ancaq uzun illər ərzində dövlət qurumları Nəriman Rəhimov haqqında heç bir izə rast gəlmədi. Nəticədə Nizami Rayon Məhkəməsinə müraciət etdim. Məhkəmə hər yere sorğu verdi, yenə heç bir məlumat olmadığı üçün onun haqqında ölmüş qərarı çıxarıldı. Bu illər ərzində iki övladımı əlil vəziyyətimlə çox böyük çətinliklə böyütdüm. Ərim bizi atıb gedəndə bir oğlum var idi, ikincisinə isə hamilə idim. İndi birinin 19, digərinin 12 yaş var. Ali təhsilli müəllimə ol-

duğum halda gedib xadimə işlədim. Lakin bütün bunların əvəzində evim əlindən alındı".

Şikayətçi deyir ki, əri 2017-ci ildə, ara sakitləşdikdən sonra çıxıb gəlib. Bundan sonra da ailəsinə zərər verməkdən çəkinməyib: "Sən demə, Nəriman Rusiyada gizli yaşayırmış və ailəsi, anası, bacısı ona məlumat ötürürmüş ki, ölkəyə gəlmə, sən axtarırsan. Ona görə də Azərbaycanaya gəlmirmiş. 2017-ci ilin yanvar ayında sərhədi keçib Azərbaycanaya gələndə axtarırsan olduğu üçün onu tutdular. 20 gün inzibati qaydada həbs etdilər. Daha sonra alimentdən yayındığı üçün və məhkəmə qərarını icra etmədiyi üçün ona qarşı cinayət işi başlandı. O da imkanına gü-

vənərək özünə vəkil tutdu və mənə hədə-qorxu gəldi ki, əlində nə varsa sənədən alacam. Nəriman hakimlə əlbir oldu və qardaşlarımla mənə üçün aldığı, öz adıma olan evi iddia etdi. Hakim isə evin birgə nikah dövründə alındığını əsas götürərək, 12 il ölkədə olmayan, ölmüş elan olunan bir şəxsə əlil qadına, iki uşaq anasına məxsus birotəqlə evin 1/3 hissəsini verdi. Halbuki o ev mənə öz bacım, qardaşım tə-

rəfindən alınıb. O ev alınarkən Nəriman, ümumiyyətlə, Azərbaycanda olmayıb, hətta uzun illər evin ünvanını belə bilməyib".

Qeyd edək ki, cütlük hələ də birgə nikahdadır. Sədaqət Dadaşova tərəfindən boşanma üçün Nizami Rayon Məhkəməsinə müraciət edilib. Şikayətçi deyir ki, son olaylardan sonra səhhətində ciddi problemlər yaşanır: "Məhkəmənin bu qərəzli qərarından

sonra mən intihar etmək həddinə çatdım. Son günlər bir neçə dəfə vəziyyətim pisləşib və üstümə təcili yardım məşinləri gəlib. On günlərlə Sabunçu rayon xəstəxanasında müalicə almışam. Səbəb isə məhkəmənin bu ədalətsiz qərarıdır. Əlil insanın başına bu cür oyun gətirmək rəvadır mı? Nərimanın məqsədi odur ki, evin özünə düşən hissəsini satsın və alimentlə əvəz ələsin. Bununla da mənədən qisas almağa çalışır. İddiasında onu da yazır ki, 2004-cü ildə ölkədən getmişəm, sonra Bakıya gələndə evdə başqasından olan uşaq görmüşəm. Halbuki o, bizi atıb gedəndə mən ikinci oğluma hamilə idim. Yaxşı, əgər mənim ona xəyanət etdiyimi düşünürdüsə, niyə mənə ev alıb verirdi? Bu iddialar bir-biri ilə üst-üstə düşmür axı..."

Şikayətçi onu da qeyd etdi ki, Nəriman Rəhimov Rusiyaya getdiyi ilk illərdə bir neçə dəfə Azərbaycana qayıdıb və ikinci uşağın varlığından xəbəri olub. Hətta ikinci oğlunun körpə vaxtlarında onunla birgə çəkdiyi şəkillər var. Sadəcə, indi övladının başqasından olmasını iddia etməsinin səbəbi məhz həyat yoldaşından qisas almaqdır. Əlil ana qəzetimiz vasitəsilə ölkə başçısına, ölkənin birinci xanımına, Ədliyyə Nazirliyinə də müraciət edərək kömək istəyib.

Yazıda adları çəkilən tərəflərin də mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

□ Nərgiz LİFTİYEVA, "Yeni Müsavat"

Gəncədə 11-ci sinif şagirdi bıçaqla qətlə yetirildi

Gəncədə 17 yaşlı oğlan küçədə bıçaqlanıb. APA xəbər verir ki, 11-ci sinif şagirdi, 2001-ci il təvəllüdü Elnur Həsən oğlu Bağrov şəhərin Tağı Arani küçəsində üroyindən bıçaqlanıb. E. Bağrov xəstəxanaya yerləşdirilsə də, həkimlər onu xilas edə bilməyib. Onun kim tərəfindən hansı şəraitdə bıçaqlanması hələlik məlum deyil.

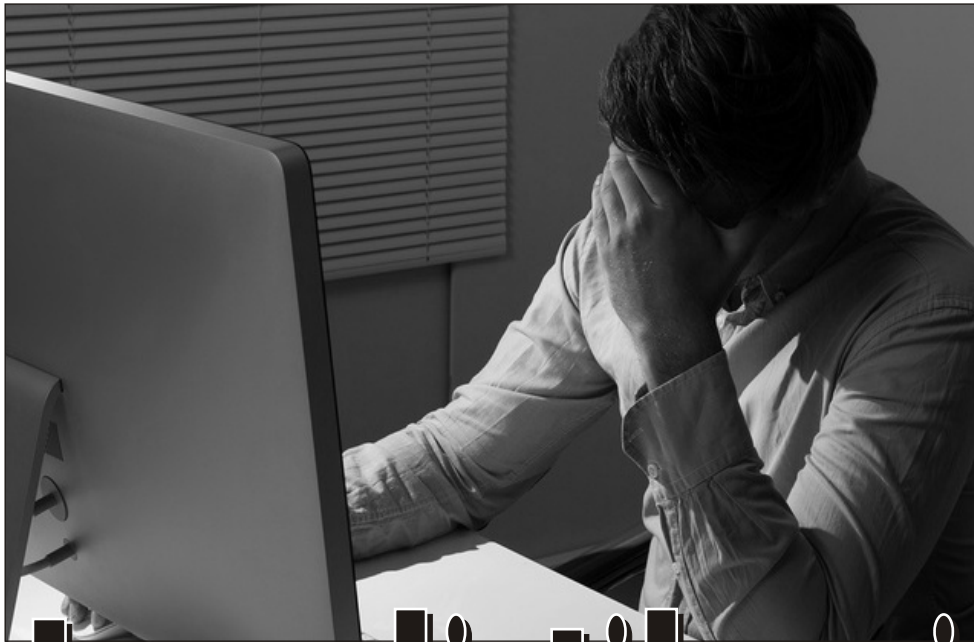
Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Son bir neçə ayda Azərbaycan jurnalistikasında yarpaq tökümlü yaşanıb. Təkcə 3 ay ərzində üç nəfər jurnalistimizi ürək xəstəliyindən itirmişik. Həmçinin fotomüxbir Fuad Həsənov da beyin qansızmasından dünyasını dəyişib. Onların cavan yaşda olması, vaxtsız ölümə tuş gəlməsini də xüsusilə vurğulamaq istəyirik. Və bu statistika istər-istəməz jurnalistikanın "erkən ölüm səbəbləri olan peşə" kimi xarakterizə olunmasına səbəb olur. Bəli, həmkarlarımız xüsusən də ürək xəstəliyindən vaxtsız dünyasını dəyişməyə başlayır. Səbəb bir qayda olaraq icra etdikləri peşədir, ya buna spesifik hal kimi yanaşmaq lazımdır?

Ümumən dünya üzrə statistika göstərir ki, son on ilin statistikasına görə, dünyada 1000 nəfərdən artıq jurnalist peşə fəaliyyətini yerinə yetirərkən dünyasını dəyişib - həlak olub, yaxud da sifarişlə qətlə yetirilib. Ən acınacaqlısı isə odur ki, bu qətlərdən yalnız 10 faizinin səbəbləri cəzalandırılıb. Qalan 90 faiz qətlə görə heç kim cəzalandırılmayıb, məsuliyyətə cəlb edilməyib. B.J.F. prezidenti dünyaya ictimaiyyətini jurnalistikaya qarşı hücumlara reaksiya verməyə çağırıb.

Jurnalist peşəsi dünyanın ən riskli peşələrindən biri hesab olunur. Məsələn, 2012-ci ildə vəzifə başında həlak olan jurnalistlərin arasında ölüm hallarının azalmasına baxmayaraq, 2013-cü ildə bu rəqəm bir daha yüksələrək 71-ə çatıb. Bu arada Sərhədsiz Reportyorlar Təşkilatı cari ildə media mənsublarnın oğurlanması halının 129%-i artmışını bildirib. 2013-cü ildə Asiya qitəsində təqribən 4 jurnalist, Yaxın Şərqi və Şimali Afrikada isə 23 jurnalist qətlə yetirilib.

Cənubi Amerikada bu rəqəm 12 nəfər olub. 2012-ci ildə isə Cənubi Amerikada öldürü-

Jurnalistika niyə vaxtsız

"ölümlərə səbəb olur..."

Masa arxasında iş, hərəkətsizlik və ...infarkt?

lən jurnalistlərin sayı 15 nəfər olmuşdu.

Bu, jurnalistlərin öz əcalı ilə ölmələri faktına aid deyil. Amma ürək xəstəliklərindən əziyyət çəkən və bu səbəbdən dünyasını dəyişən qələm əhli də az deyil. Mütəxəssislər sübut edib ki, jurnalistlərdə ölüm riskini artıran əsas səbəb onların böyük əksəriyyətinin masa arxasındakı fəaliyyəti, yaşadıqları gərginlik və stresslə bağlıdır. Hərəkətsiz həyat bir

çok xəstəliklərin, xüsusən də ürək xəstəliklərinin bir nömrəli xəbərcisi, çağırışçısıdır. Üstəgəl, eger bu cür həyat tərzi keçirənler siqaret də çəkirlərsə, bu zərərli vəziyyətlər infarkt və yüksək qan təzyiqinə səbəb olur. Bundan başqa, jurnalistlərin idmana vaxt ayıra bilməməsi də zaman keçdikcə nəfəs darlığı, nəbzdeki artımla müşayiət olunur. Bu da ciddi fəsadlar şəklində özünü göstərir.

Amma bu məsələdən "əli bala batanlar" da az deyil. Məsələn, CNN teleşirkətinin tanınmış aparıcısı Volf Blitser 3 milyon dollar illik gəlirlə ən zəngin media işçilərinin siyahısında ən yüksək yerləri tutur. ABŞ seçkiləri zamanı 24 saat əfirdən demək olar düşməyən Volf Blitser hər gün 2 saat analitik proqramında ölkədə və dünyada baş verən hadisələri təhlil edir.

ABC şirkətinin "Meet the

Press" (mətbuatla görüş) proqramının aparıcısı Corc Stepanopolosun illik gəliri 5 milyon dollardır. Həftənin ən başlıca hadisələri bu proqramda ABŞ Konqresi və administrasiyanın yüksək səviyyəli nümayəndələri tərəfindən müzakirə edilir.

CNN telekanalında hər axşam canlı yayında iki saat sürən "Anderson Live" proqramının təsisçisi və aparıcısı Anderson Kuper 11 milyon dollarla Amerika teleməkanında ən yüksək gəlirə malik jurnalistlərdən biri hesab edilir. Hər axşam efirə çıxan proqram Amerikada gənc tamaşaçılardan ibarət ən böyük auditoriya toplayan proqramlar arasında göstərilir. Anderson Kuperin populyarlıq səviyyəsini

səkdir. Bunlara baxmayaraq, gəlirləndən əslilə olmayaraq, media işçiləri cəmiyyətdə statusa malikdir.

2013-cü ildə Amerikada keçirilən bir sorğu nəticəsində məlum olub ki, insanlar üçün ən sevilməyən peşələrin sırasında jurnalistika da var. Odunçu, sağıcı-fermer, orduda sırası əsgər, teatr aktyoru və poçtalyonla eyni sıraya qoyulan jurnalistikanın qara hərflərlə yazılması onun səbəbi onun riskli və qazancsız olmasıdır. Demək olar ki, bütün bu peşələri cari ildə ixtisar gözləyir. Onların əksəri aşağı və orta əmək haqqı olan sənətlər sırasına daxil olsa da, ağır və əzmkar zəhmət tələb edir.

onun 2012-ci ildə Nyu-Yorkda Madam Tüссо muzeyində mum heykəlinin açılışı ilə ölçmək olar.

Amerikada media sahəsinə yeni gələn jurnalistlərin maaşı ildə orta hesabla 36 min dollar kimi göstərilir. Bu isə ayda orta hesabla 3 min dollar deməkdir. Redaktorlar, teləradiyo şirkətlərinin yazarların maaşları 60 min dollar və bundan yuxarıdır. Daha böyük media bazarında maaşlar və tələblər daha yük-

1990-cı ildən dünyada 1000-dən çox jurnalist öldürülüb. Bu barədə isə ABŞ-dakı Jurnalistlərin Müdafiə Komitəsi məlumat yayıb. Məlumatda bildirilir ki, öldürülən jurnalistlərin əksəriyyəti siyasi problemləri, muharibələri və korrupsiya məsələlərini işıqlandırarkən həlak olublar. Komitə bildirir ki, jurnalistika getdikcə daha təhlükəli peşəyə çevrilir.

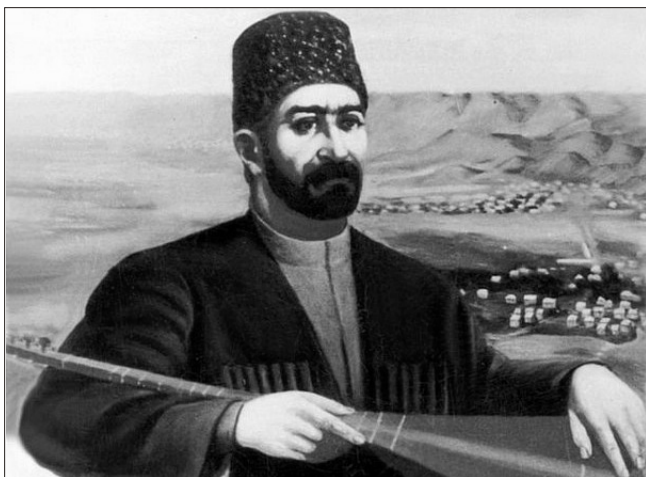
□ **SEVİNC TEİLMANQIZI**
□ "Yeni Müsavat"

Aşıqlar Birliyi Aşiq Ələsgərin yaşı ilə bağlı məsələyə nöqtə qoydu

Məhərrəm Qasımlı: "Aşiq Ələsgər "Qoca baxdım" şeirində özü deyir: "Səksəni, doxsanı ötübdü yaşım..."

Ermənistan Milli Arxivinə istinadən ötən ilin yayında Bakıda çap olunan məhsulda Azərbaycanın tanınmış aşıqları - Aşiq Ələsgər və digərlərinin doğum tarixlərini saxtalaşdırmaqla aşıqlar bir neçə 10 il cavanlaşdırılıb. Bu "cavanlaşdırmanın" üzərindən ümumilikdə Qərbi Azərbaycanda türklərin tarixinin elə də dərin olmadığı iddiası ortaya qoyulur.

Eyni zamanda Qərbi Azərbaycanda qədim türk adlarının erməniləşdirilməsinə yönəlik "faktlar" ortaya atılır. Kitabda istinadların 90 faizi Ermənistan Milli Arxivində saxlanıldığı iddia olunan sənədlərdir. Ötən ilin yayında dərcindən sonra böyük qalmaqallara səbəb olan kitabın müəllifi Atatürk Mərkəzinin şöbə müdiri Nazir Əhmədli, elmi redaktoru Atatürk Mərkəzinin sədri, deputat, akademik Nizami Cəfərov, rəyçisi isə AMEA-nın Folklor İnstitutunun xarici əlaqələr departamentinin rəhbəri Əli Şamilidir. Kitabdakı saxtakarlıqları işfə edən sənəd Qərbi Azərbaycan kökənli ziyalıların düzənlədiyi, doğma yurdlarından deportasiya olunmalarnın 30 illiyi ilə bağlı "Yurd həsrəti" adlı tədbirdə

nümayiş olunub. Tədqiqatçı Sabutay Hacıyev Rusiya Federasiyasının Dövlət Arxivindən Aşiq Ələsgərlə bağlı əldə etdiyi sənədi təqdim edərək bildirib ki, sənədə əsasən, Aşiq Ələsgər iddia edilirdi kimi, 1852-ci ildə deyil, əvvəlki tədqiqatçıların da araşdırdığı kimi, 1821-ci ildə dünyaya gəlib. Aylardır müzakirə olunan bu mövzuya Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin (ABB) sədri Məhərrəm Qasımlı da münasibət bildirib. O, "Yeni Müsavat"a açıqlamasında deyib: "Aşiq

Ələsgər 1821-ci ildə anadan olub, bunu dövlət belə qəbul edib, ortada olan sənədlər də, onun özünün şeiri də təsdiqləyir. Aşıqlar Birliyinin mövqeyi budur".

ABB sədri bildirib ki, Aşiq Ələsgərin yaşı ilə bağlı ortaya atılan iddialarla razı deyil: "Dövlət Aşiq Ələsgərlə bağlı indiyə qədər yubileylər keçirib. Dövlət bunu edibse, deməli, istinad etdikləri bir sənəd-sübut olub. Aləmi qarşıdırmaq kimə lazımdır bil-mirəm. Aşiq Ələsgər "Qoca bax-

tım" şeirində özü deyir ki:

*Səksəni, doxsanı ötübdü yaşım,
Gor deyə tərpanir bələli başım.*

*Əzrayıl həmdənim, məzar yoldaşım,
Daha köç təblini çal, qoca baxtım!*

*Ələsgər kəsilib səbrü aramdan,
Oxlayıbsan, qanlar axır yaramdan.*

*Haqq ilə qıl sövdə, əl çək haramdan,
Halaldan mətləbin al, qoca baxdım!*

Yeni yaşının 90-nı ötməsini özü deyir də. Bu ölümündən əvvəl dediyi şeirdir. Bilirik ki, Aşiq Ələsgər 105 yaşında dünyasını dəyişib. Yeni ortaya atılan doğum tarixi ilə hesablayanda isə Aşiq Ələsgər 74 yaşında dünyadan köçüb. Onun bu şeiri yaşı ilə bağlı ortaya atılan son iddianı təkzib edir. Azərbaycan Aşıqlar Birliyi Aşiq Ələsgərin 1821-ci ildə anadan olmasını qəbul edir".

Aşiq Ələsgərin kütücsəsi Xətai Ələsgərli də "Yeni Müsavat" a bildirib ki, kitabda babası haqda yazılanlar həqiqət deyil. "Nazir Əhmədli həmin o kitabda bildirir ki, Aşiq Ələsgər guya 1821-ci ildə deyil, 1852-ci ildə Göyçə mahalının Aqkilsə kəndində anadan olub. Guya ustadın babasının adı Haqverdi, əmisi isə Allahverdi olub. N.Əhmədli Ermənistan Milli Arxivin-

dən verilmiş məlumatlara əsaslanır. Babaların haqqında məlumatlara kitabın 32-ci səhifəsində istinad mənbəyini belə göstərir: Ermənistan Milli Arxiv, F 227, siy 1. sax.vah 20.

Sonra qeyd edir ki, Aşiq Ələsgərin qardaşları arasında yaş fərqi də ziddiyyətlər var. Öz fantaziyası ilə ailənin yaş məsələsini izah etməyə başlayır. Aşiq Ələsgərin qardaşı Məşədi Salehin və övladlarının yaşının da düzgün olmaması haqda fərziyyələri irəli sürür, bunlarla bağlı "sübut"lar gətirməyə və erməni saxtakarlığını əldə əsas tutaraq fərziyyələrini bəzəməyə çalışır" deyər, X.Ələsgərli bildirib.

Böyük sənətkarın kütücsəsi fikrini belə davam etdirir: "Həmin o erməni mənbələrinə istinad etməklə Aşiq Ələsgərin böyük oğlu Bəşirin və kiçik oğlu Talibin da doğum tarixinin düzgün olmamasını qeyd edir. Beləliklə, bütövlükdə Ələsgər ocağının doğum tarixlərinin düzgün olmadığı iddiasını irəli sürür. Nazir Əhmədlinin yazdıqları tamamilə cəfəngiyyətdir, ən böyük saxtakarlıqdır. Bu, Aşiq Ələsgər nəslinə bir təhqirdir. Nazir Əhmədlinin dediyindən belə çıxır ki, biz öz babamızı tanımırıq. Buradan aydınca düşmənin sifarişi hiss olunur. Nazir Əhmədli, sadəcə, icraçıdır. Mən Aşiq Ələsgərin kiçik oğlu Aşiq Talibin nəvəsiyəm. Yaxşı yadımdadır, o, 1979-cu ildə

dünyasını dəyişəndə mənim 11 yaşım var idi. Mən də hər kəs kimi öz babamı tanıyıram. Babam özü yaşını yaxşı bilirdi. Dəfələrlə yaşla bağlı söhbət düşəndə öz yaşını dəqiq açıqlayırdı. Babam Aşiq Talib da, Aşiq Ələsgər də öz babalarını yaxşı tanıyırdı. Çünki bu nəsilə nəvələrin əksəriyyəti babalarını görüb, onların söhbətlərinə qulaq asıblar. Atam İslam Ələsgərlinin adını da elə Aşiq Ələsgər özü qoyub. Nəzir Əhmədli Aşiq Ələsgərin doğum tarixini 31 il kiçildən zaman görüb ki, bu tarix ustadın övladlarının doğum tarixi ilə düzgün gəlməyəcək, başlayıb ustadın övladlarının yaşını öz arşını ilə kiçiltməyə. Həttə ustadın evləndiyi tarix və digər övladlarının doğum tarixlərini də saxtalaşdırıb. Bəşir Aşiq Ələsgərin 3-cü övladıdır. Ondan əvvəl oğlan uşaqları olub, amma dünyalarını dəyişiblər. Bəşir əkiz tayı olub. O birinin adı isə Həşim olub. Onlar 1867-ci ildə dünyaya gəlib. Həşim dünyasını dəyişib, Bəşir isə ailə qurandan sonra rəhmətə gedən qardaşının adını öz övladına qoyub. Bunu incəliklə ona görə açıqlayıram ki, Nəzir Əhmədli bilmədiyi bir işə baş qoşmaqla özünü tamamilə biabır etdiyini nəhayət ki, anlasın, başa düşsün. Erməni fitnəsinə uymasın!"

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV,**
□ "Yeni Müsavat"

MÜSAVAT

Son səhifə

N 35 (6924) 14 fevral 2018

Anasının yanında yatan uşaqlar...

Tibb işçiləri uzun müddət öz uşaqları ilə bir yerdə yatan valideynlərlə mübarizə aparmağa çalışıblar. Ekspertlər bunu uşaqlar arasında ölüm riskinin artması ilə əlaqələndirirlər. Lakin Keyptaun Universitetinin əməkdaşı, professor Nils Berqmanın apardığı son tədqiqat pediatriklərin rəsmi mövqeyini dəyişdirə bilər. Berqman bəyan edir ki, uşaq üç yaşadək valideyni ilə yatmalıdır. Müşahidələr göstərir ki, anasının sinəsində yatan körpələr daha çox yatırlar. Bu zaman onların ürəyi stressə üç dəfə az məruz qalır, gələcəkdə isə onlar şəxsiyyətlərarası əlaqələri daha asan qura bilirlər.

Öz çarpayısında yatan körpənin beyni yuxunun iki tipi, yeni aktiv və sakit yuxu arasında daha az keçid edir. Bu keçid isə beynin normal inkişafı üçün vacibdir. Sonralar yuxu çatışmazlığı və stress səbəbindən uşaqda pis davranış da istisna edilmir.

Ekspertin fikrincə, körpələr üçün həyatın ilk həftələrində ideal vəziyyət ananın sinəsində yatmaqdır. Sonra uşaq ana ilə bir çarpayıda 3-4 yaşadək yatmağı davam etdirməlidir.

Alimin üzərində təcrübəsini sınaqdan keçirdiyi çarpayıda yatan 16 uşaqdan yalnız 6-da sakit yuxu qeydə alınıb və həmin yuxunun keyfiyyəti anası ilə birgə yatan uşaqlardakından xeyli aşağı olub.

Artıq böyüklər üçün də bağça var

Novosibirsk vilayətində böyüklər üçün uşaq bağçası fəaliyyət göstərir. Bağçanı Yevgeniy Pyatkovskiy adlı şəxs açıb. Onun dediyinə görə, bu, Rusiyada ilk belə məkandır və analoqu yoxdur: "Mənim qızım böyük zövqlə bağçaya gedir. Biz dostlarımızla müzakirə apardıq və qərara gəldik ki, özümüzü axırıncı dəfə ən çox uşaq bağçası illərində xoşbəxt hiss etmişik. Və elə bu söhbətdən böyüklər üçün uşaq bağçası yaratmaq ideyası ortaya çıxdı".

Pyatkovskiy uşaq bağçası şəbəkəsini Moskva və Sankt Peterburqda açmağı planlaşdırır. Böyüklərin uşaq bağçasının menyusu-

na südlü sıyıq, meyvə püresi və sair yeməklər daxil edilib. Böyüklərin ən böyük əyləncəsi qumdan və plastilindən ev düzəltmək olacaqdır. Hər qrupda 10 nəfərin olması planlaşdırılır. Hər qrupun öz tərbiyəçisi var ki,

bağça "uşaqlarının" qayğısına qalır. Bağçada bir gün qalmanın məbləği 3 min rus rublu məbləğindədir. Qeyd olunur ki, bağçaya daha çox 28-40 yaşlı kişilər, 23-30 yaşlı qadınlar maraqlı göstəriblər.

Bu qız gözəllik yarışmasında bir ilkə imza etdi

Fiziki məhdudiyətli qız ilk dəfə "Miss World" gözəllik yarışmasında iştirak edib. Bu barədə "Daily Mail" yazıb. Castin Klark adlı qız yarışmanın Avstraliyanın Adelaida ştatında keçirilən regional finalına qatılıb.

26 yaşlı Klark ştat səviyyəsində yarışmanın qalibi olmayıb və milli mərhələdə təmsil olunmağa haqq qazanmayıb. Amma o, bəyan edib ki, faktın özündən məmnundur və bu cür müsabiqələrə qatılmaqla əlillərin hüquqlarını müdafiə etmiş olur. "Əlil ara-

basına məhkum olmuş birinin gözəllik yarışmasında iştirak etmək cəsarəti olduqca böyük addımdır. Mən ümid edirəm ki, bu, bəzi məhdudiyətli olan insanlara bir ümiddir. İnsanları bir-birindən bir çox fiziki göstəriciləri fərqləndirir. Amma bununla belə, biz gözəllik". Avstraliyalı bunu özündən əmin şəkildə deyib.

Xəbərdə həmçinin qeyd olunur ki, qız 2015-ci ildən əlildir. Amma onun hansı səbəbdən əlil olması bilinmir. Yaxın zamanda Klark xeyriyyə fəaliyyəti ilə məşğul olacaqdır. O, "Children's Charity" təşkilatı ilə əməkdaşlıq edəcəkdir.

QOÇ - Astroloji göstəricilər daha çox şəxsi büdcənizin artacağından xəbər verir. Hətta bunun naminə digər məsələləri ikinci plana da sala bilərsiniz. Çünki ulduzlar gələn həftəyə imkanlı şəkildə qədəm qoyacağını bildirir.

BUGA - İstər fəaliyyət zəminində, istərsə də qarşılıqlı münasibətlərdə ümumi axar üreyinizə olacaq. Başlıca probleminiz olan maliyyə çətinlikləri isə qismən də olsa, qaydasına düşəcək.

ƏKİZLƏR - Günboşu qazanc əldə etmək üçün yaxşı imkanlarınız olacaq. Bu səbəbdən nahara qədər yarımçıq işlərinizi yekunlaşdırmağa çalışın. Nəzərə alın ki, bu ərafə daxili tərəddüdlərinizi kifayət qədər səngidəcək.

XƏRÇƏNG - Saat 10-12 arası ətrafınızda, həmçinin daxilində ümumi bir gərginlik hökm sürəcək. Bu isə ümumi ovqatınızı aşağı sala bilər. Yaxşı olar ki, həmin müddəti evdə keçirəsiniz. Sonrakı saatlar çox düşərlidir.

ŞİR - Bu təqyimi romantik tərzdə keçirmək istəyirsinizsə, aldığınız dəvətlərə "yox" deməyin. Çünki evdə qalmağın sizin üçün darıxdırıcı keçə bilər. Yeni işlərlə bağlı müəyyən səfərlər etmək olar.

QIZ - Perspektivlərinizin reallaşması üçün bir qədər mürəkkəb gündür. Hətta vəzifə pilləsində müəyyən uğursuzluq ehtimalınız da var. Odur ki, hər bir situasiyaya təmkinlə yanaşmağa çalışmalısınız.

TƏRƏZİ - İxtiyarınızda olan gün sizin üçün çox sakit keçəcək. Amma kiməsə borc vermək, ümumiyyətlə riskli sövdələşmələrə getmək uğurlu deyil. Bu gün sənədləşdirmə işlərinizi də qaydasına salın.

ƏQRƏB - Ümumi məziyyətlərinə görə düşərli gün hesab etmək olar. Amma nəzərdə tutduğunuz ideyaları həyata keçirmək üçün mütləq risk etməlisiniz. Onsuz da əksər işləriniz risklər hesabına reallaşır.

OXATAN - Qarşınızda uğurlu bir gün durur. Bu baxımdan paralel olaraq bir neçə işdə fəaliyyət göstərə bilərsiniz. Hadisələrin müsbət inkişafı daha şanslı olmağınıza şərait yaradacaq.

OĞLAQ - Ümumi ab-hava əsəblərinizə mənfi təsir göstərsə də, bu, qarşınıza qoyduğunuz məqsədlərə yetişməkdə sizə mane olmayacaq. Hərdəməxayallıq, acıdıllıq etməyin. Yeni işlə bağlı uzaq dəvətlərə aludə olmayın.

SUTÖKƏN - Ulduzlar saat 12-yə qədər ayıq-sayıqlığınızı artırmağınızı məsləhət görür. Ələlxüsus da fəaliyyət zəminində baş verən bütün proseslərdə neytrallıq nümayiş etdirməlisiniz. Sonrakı saatlarda isə maraqlı hadisələrlə rastlaşacaqsınız.

BALIQLAR - Kosmik ahəngə uyğunlaşmağı bacarsanız, qayğılarınız da azalacaq. Qlobal problemlərinizin həll olunması üçün canfəşanlılığınızı artırmalısınız. Bu addımınızı dəstəkləyən Göy qübbəsi bir çox məsələlərdə sizə yardımcı olacaq.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Məhkuma telefon aparan göyərçinlər

Braziliya türməsinin gözetçiləri məhkumlardan birinə mobil telefon aparan göyərçini yaxalayıblar. Bu barədə UPI agentliyi məlumat yayıb. Braziliyanın ədliyyə qurumlarından verilən məlumata görə, insident Nilton Silva türməsində, 10 fevralda baş verib. Franku-da-Roşa şəhərində yerləşən həbsxanada bu kimi hallar normaya çevrilib. Nəzarətçilər göyərçinlər ki, məhkumlar göyərçin tutublar və həmin göyərçinə nəse geyindirilib. Onlar dərhal quşu tutub, ona jilet geyindirildiyini, jiletin cibində isə mobil telefon və batareya olduğunu görüblər. Oktyabr ayında isə hind hərbiçiləri Pakistandan təhdid xarakterli məktub daşıyan poçt göyərçini yaxalayıblar. Fevral ayında göyərçin qaçmağa cəhd etsə də, onu yaxalayaraq, yenidən qəfəsə salıblar.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYSAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABİROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.